KNJIŽNICA
EDVARDA KARDELJA
V CELJU

VARNO NA POTI V ŠOLO

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se je tudi letos odločil, da organizira izvedbo prometno preventivne akcije »VARNO NA POTI V ŠOLO«, katere namen je povečati varnost otrok na poti v šolo in iz nje. V akciji bodo sodelovale osnovne šole, vzgojno-varstveni zavodi, komisije za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v krajevni skupnosti, Avto šola ZŠAM Žalec, Društvo prijateljev mladine ter PPM Celje in PM Žalec. Akcija bo trajala prve dni pričetka šole, in sicer od 1. 9. 86 do 3. 9. 86, od 7. ure do 8,30 ter od 12. do 14. ure.

Za izvajanje akcije bo aktivirana tudi narodna zaščita v krajevnih skupnostih, kjer so matične osnovne šole. Po učnem programu bodo mentorji prometne vzgoje iz osnovnih šol z uniformiranimi pionirji prometniki in ostalimi organi zavarovali najpomembnejše prehode za pešce in druge nevarne poti v šolo. Prvošolčki bodo imeli okoli vratu rumene rutice, da bi bili v prometu bolj vidni, kar je tudi skladno s prometno zakonodajo. Na koncu pa še opozorilo za voznike, da bi bili v teh dneh in tudi med letom še posebej pozorni — ne le do prvošolčka, pač pa tudi do ostalih udeležencev prometa.

Celje - skladišče
D-Per
III 5/1986
1119860841.8
COBISS ©

SAVINJSKI OBČAN

Leto IX
Številka 8
Avgust 1986

»SAVINJSKI OBČAN« izdaja Občinska konferenca SZDL Žalec
Uredniški odbor: Venčeslav Satler (glavni urednik), Janez Krflič (odgovorni urednik), člani: Marjan Drobne, Jože Golič, Marjan Golob, Vera Kalčič, Janko Kos, Jernej Koštomaj, Cveta Mikuž, Mojca Nahtigal, Darko Naraglav, Breda Verstovšek in Milan Zupanc.

Novinarki: Irena Jelen-Baša, Marjana Matijec-Natek
Tajnica in vodja dopisništva: Vladka Cerovšek
Lektorica: Anka Krčmar
Naslov uredništva: Žalec, Heroja Staneta 1, telefon: 711-433, 711-451
Grafična priprava: Savinjski občan
Tisk: ČGP Večer Maribor
Naklada 11.000 izvodov

Po sklepu RK za informiranje št. 421-1/72 je časopis Savinjski občan oproščen TPD.

Rezultati gospodarjenja v prvi polovici leta:

Manj izgubašev, toda še vedno porušena delitvena razmerja

Gospodarstvo Žalske občine v prvi polovici leta ne dosega v celoti resolucijskih ciljev, v katerih je opredeljena od 2,5 do 3-odstotna rast družbenega proizvoda. Še vedno so porušena delitvena razmerja, saj je stopnja rasti osebnih dohodkov višja od rasti ustvarjenega dohodka. Omeniti velja, da je žalsko gospodarstvo za osebne dohodke namenilo nominalno v poprečju manj denarja kot celjsko območje ali republika, toda zaradi zaostajanja za resolucijskimi cilji je kar petinštirideset prekoračiteljev, za katere zvezni interventni zakon predvideva poračunavanje osebnih dohodkov.

Podobno kot v prvem trimesečju pada fizični obseg proizvodnje. Le-ta je slabši iz meseca v mesec, hkrati pa so zaloge izdelkov razen reprodukcijskega materiala večje kot v enakem obdobju lani. Produktivnost celotnega gospodarstva je slabša kljub stopnji zaposlovanja zaradi počasnejše rasti družbenega proizvoda od rasti inflacije.

Dohodek oziroma novoustvarjena vrednost je bila v industrijski dejavnosti nižja kot v celotnem gospodarstvu, kar je še zlasti zaskrbljujoče, saj tri četrtine nove vrednosti ustvarja industrija. Delovne organizacije so za amortizacijo namenile le pet odstotkov od porabljenih sredstev in se je ta delež v primerjavi s prvim trimesečjem zmanjšal. Zelo malo jih je obračunavalo več amortizacije, kot je zakonsko predpisana. Kot ugotavljajo na občinskem komiteju za planiranje in družbeno ekonomski razvoj, so si organizacije prizadevale čim-bolj povečati dohodek, s katerim bi lahko upravičile visoko rast sredstev za osebne dohodke. Dolgoročno bo to slabo vplivalo na nadomeščanje osnovnih sredstev, ki so v gospodarstvu žalske občine v večini zastarela in v veliki meri odpisana. Še bolj zaskrbljujoče je z ustvarjenim denarjem za akumulacijo, kajti zanjo organizacije ob polletju niso namenile niti nominalno toliko kot v enakem obdobju lani. Najslabše je v industriji in transportni dejavnosti, medtem ko so ostale dejavnosti namenile nekaj več sredstev kot v primerjalnem obdobju.

Izvozni rezultati žalskega gospodarstva niso nič bolj vzpodbudni. V prvi polovici leta so izvozili za okoli 4 milijarde dinarjev blaga, kar je približno četrtina manj kot lani. Prav tako so slabši kot v prvem trimesečju, ko je bilo zaostajanje za primerjalnim obdobjem le štiri odstotke. Zato je skoraj neumestno pričakovati, da se bo realiziralo osemodstotno povečanje do konca leta. Analitiki hkrati ugotavljajo, da je padel delež prihodkov od prodaje na tuje v celotnem prihodku; le-ta je iz 6,3 odstotka padel na 6, tako je pod republiškim deležem, ki je okoli 7,5 odstotka. Med največjimi izvozniki so bili Hmezad Export-import (s petino v skupnem izvozu) Sip Šempeter in Tekstilna tovarna Prebold. Kar za četrtino manj je žalsko gospodarstvo izvozilo na konvertibilna tržišča, največji izpad na ta tržišča je bil v Sipu Šempeter, Juteksu in Lik Savinja. Tudi na klirinški trg so žalske organizacije izvozile za 228 milijonov dinarjev manj blaga kot v prvi polovici lanskega leta.

Kljub slabšanju gospodarskih rezultatov so bile ob polletju le štiri organizacije, ki so poslovale z izgubo. V prvem trimesečju je bilo takšnih kar dvanajst, v prvi polovici leta pa so z izgubo poslovale Mlekarna Arja vas, Elektroprenos Šempeter, Hmezad Gostinstvo — turizem in Sip Šempeter. Vse skupaj so prigospodarile okoli 350 milijonov dinarjev izgube, kar je za četrtino manj kot v enakem obdobju lani.

Marjana M. Natek

NAJSLABŠI BO PRIDELEK GOLDINGA

Čeprav bodo točni podatki o letošnjem pridelku hmelja znani šele v jesenskih mesecih, hmeljarji že kmalu po začetku obiranja napovedujejo slabšo letino. Predvidevajo, da bo letošnji pridelek le okoli 3800 ton, kar je približno 200 ton manj kot lani. Slabša letina je rezultat neugodnih vremenskih razmer v času bujne rasti in cvetenja hmelja. Temperature in padavine so bile za to rastlino zelo nesorazmerne, saj je bilo v maju sprva zelo toplo, nato pa so padle velike količine padavin, ki so zavrle rast. Kot napovedujejo hmeljarji, bo letos najslabši pridelek savinjskega goldinga, medtem ko bodo ostale sorte nekoliko boljše. V celoti bo slabši pridelek na težjih zemljiščih, na prodnatih tleh pa je imel hmelj za rast ugodnejše pogoje rasti. Pridelanih količin hmelja letos ne bo težko prodati, za zunanji trg so trgovci že sklenili predprodajne pogodbe, okoli 1000 ton pa ga bodo kupile domače pivovarne.

-mn.

Ročnega obiranja hmelja skoraj ni več. Le prvoletne nasade in pa tu pa tam se še na manjših površinah lotijo obiranja ročno. Na posnetku so Volajevi iz Orove vasi pri Založah pri ročnem obiranju .
Foto: T.TAVČAR

ZAKAJ TANJŠI OBČAN?

Sprejete vsebinske zasnove Savinjskega občana za letošnje leto ne bo mogoče uresničiti, je na zadnji seji ugotovil uredniški odbor. O problemih, predvsem finančnih, so že razpravljali organi izdajatelja občinske konference SZDL, podrobneje pa bo problematiko obravnaval tudi izdajateljski svet. Tako kot že dve leti nazaj, se namreč tudi letos srečujemo z visoko, lahko bi rekli tudi nenormalno rastjo cen stroškov, medtem ko je poraba družbenih sredstev omejena. Razkorak med prihodki in stroški je vedno večji, s tem se srečujejo v vseh časopisnih hišah. Kljub prizadevanjem za dodatno zbiranje sredstev z reklamnimi reportažami in oglasi ni mogoče več zagotavljati potrebnih sredstev. Uredniški odbor se je letos že nekajkrat odločil za neljub ukrep zmanjšanje obsega na minimum, to je na osem strani. Tako se je odločil tudi ta mesec. Na drugi strani pa beležimo vse več pripomb zaradi skrčenega obsega, saj takšen že preveč posega v temeljni namen — informirati občane o najpomembnejših dosežkih, dogajanjih in problemih. Ocenili smo tudi možnost uvedbe naročnine, vendar smo ugotovili, da novi stroški ne bi izboljšali finančnega stanja Savinjskega občana. Delavci uredništva, uredniški odbor in organi izdajatelja si prizadevamo, da bi zapleteno stanje čimprej presegli in da bo Savinjski občan v naslednjih mesecih izhajal v predvidenem obsegu.

jk

VRANSKO — PARAČIN

Sredi septembra bodo Vranšani sodelovali v Paračinu na znani televizijski prireditvi Znanje—imanje. Pred dnevi so predstavniki gostitelja obiskali krajevno skupnost Vransko in se pogovarjali o prireditvi, ki jo bomo lahko spremljali v neposrednem televizijskem prenosu. Poleg zasebnih kmetovalcev, predstavnikov krajevne skupnosti in občine se bodo srečanja udeležili tudi kulturniške skupine.

PETI TABOR LJUDSKE FRONTE

Organizatorji letošnjega petega srečanja delovnih ljudi in občanov iz revirjev in celjskega območja, imenovanega Tabor ljudske fronte, so se odločili, da bo srečanje v nedeljo, 21. septembra, ob 11. uri. Slavnostni govornik bo sekretar CK ZKS Miloš Prosenc, poleg kulturnega programa, ki ga pripravljajo revirčani, bo tudi že tradicionalno srečanje, ki vsako leto privablja na Mrzlico več obiskovalcev. Organizatorji bodo poskrbeli tudi za avtobusni prevoz do Podmeje.

Hmezad AGRINA
blagovnica ·hmezad·
ŽALEC
Vaš nakup od vijaka do traktorja

Vaš nakup od vijaka do traktorja
POPOLNA IZBIRA
Vaš nakup od vijaka do traktorja
Vaš nakup od vijaka do traktorja

VAŠ OSKRBOVALEC
Hmezad
AGRINA

Izguba v mlekarni le minimalna

Kljub uspehom je ostala še vrsta nerešenih nalog

Poslovanje v Hmezadovi Mlekarni Arja vas se je od uvedbe ukrepa družbenega varstva zelo izboljšalo, saj je ta kolektiv v prvi polovici leta poslovalle s 50 milijoni dinarjev izgube, medtem ko so lansko leto zaključili z 890 milijoni dinarjev izgube. Nedvomno je to velik uspeh, vendar pa vseh nalog iz sanacijskega programa še niso uspeli uresničiti. Rešili so vrsto finančnih problemov, dokončali sirarsko linijo v Mlekarni Arja vas, med nerešenimi nalogami pa je med drugimi še obnova stare mlekarne v Medlogu in oprema sirarne v delovni enoti Šmarje. Za to in pa za realizacijo še nekaterih dolgoročnih nalog bi bilo v mlekarni potrebno ponovno uvesti ukrep družbenega varstva. To vprašanje bo potrebno še pred iztekom ukrepa temeljito preučiti, so menili na seji občinskega izvršnega sveta ob obravnavi poročila o poteku sanacije v tej delovni organizaciji.

V prvi polovici leta so večino naporov namenjali le kratkoročnejšim nalogam, ki jih je še ovirala izguba iz preteklega leta. Za poslovanje so pridobili denar pod ugodnimi pogoji, še vedno pa jim primanjkuje 880 milijonov dinarjev dolgoročnih finančnih sredstev.

Precejšen problem je v tem obdobju nastal pri odkupu mleka, kajti v mlekarni se je zbralo le okoli 23 milijonov litrov mleka. Polletni plan so s to količino realizirali samo 47-odstotno. Odkup je predvsem na šmarskem področju precej manjši, medtem ko ima arjevaška mlekarna dvaodstotno povečanje. Na tako slabe rezultate so vplivale predvsem nestimulativne cene za proizvajalce, jedrska nesreča v Černobilu in ne nazadnje slabe vremenske razmere. Čeprav je manjšanje odkupljenih količin skorajda problem, ki tare vse slovenske mlekarne, so v Hmezadovi sprejeli vrsto ukrepov, da bi se le-to izboljšalo. Zato sovlagajo vgradnjo zbiralnic, regresirajo nakup krmil in nabavo plemenskih telic.

Boljše rezultate so dosegli pri predelavi mleka in mlečnih izdelkov. Kar nad osemdeset odstotkov odkupljenega mleka so predelali, to je nad 19 milijonov litrov. Najbolj se je povečala proizvodnja sirov, predvsem zaradi uvedbe novega proizvoda — sira edamca v arjevaški sirarni. Prav tako se je povečala ta predelava mleka v šmarski sirarni, ki se je povečala za četrtino, toda s tem še niso dosegli planskih ciljev. Kar za 58 odstotkov večja je bila proizvodnja jogurtov, prav tako masla in smetane, medtem ko konzumnega mleka niso bistveno povečali.

Večino poslovnega leta posluje v njihovem sklopu še Hmezadova Čebelarska zadruga in v relativno kratkem času so dosegli dobre rezultate. V prvi polovici leta so odkupili 160 tisoč kilogramov medu, kar je tri in polkrat več kot v enakem obdobju lani. Med uspešno izvažajo v Italijo, obetavne rezultate pa pričakujejo od izvoza čebeljih izdelkov. Proizvodnja le-teh se je povečala kar za desetkrat, predvsem kolekcije Gelle Royale.

Čebelarska zadruga bo v prihodnjih letih dobila poslovne prostore z obnovo stare mlekarne v Medlogu. Čeprav bi bila ta naložba že potrebna, Mlekarna Arja vas denarja za temeljitejšo obnovo nima. Obnovili so le streho in tako prostore delno uredili za skladiščenje medu. Po temeljiti obnovi pa bo imela mlekarna še diskontno prodajalno mlečnih izdelkov in trgovino za oskrbo čebelarjev.

Med nerešenimi problemi je še oprema prostorov v novi šmarski sirarni. Objekt, kjer naj bi le-ta obratovala, že nekaj let čaka na opremo. Delavci v tamkajšnji sirarni delajo z zastarelo tehnologijo, z njo pa je le težko doseči zadovoljivo kakovost šmarskih sirov. Ker je mlekarna investicijsko nesposobna, je dinar, ki ga lahko namenjajo za opremo sirarne, le pičel. Po sedanjih cenah bi za opremo potrebovali nad 550 milijonov dinarjev in ker sami tolikšne vsote denarja ne zmorejo, računajo na pomoč širše družbe.

Marjana M. Natek

Za zdravstvo premalo denarja

V hudi finančni stiski se je ob polletju znašla tudi občinska zdravstvena skupnost, ki je imela 160 milijonov dinarjev primanjkljaja. Za potrebe zdravstva se je v tem obdobju zbralo nad milijardo dinarjev, kar je le triinštirideset odstotkov denarja oz. sedem odstotkov manj, kot bi se ga po planu moralo zbrati. Položaj zdravstva v občini se slabša iz leta v leto, predvsem zaradi vse slabših rezultatov gospodarjenja. Že lani je na primer občinska zdravstvena skupnost ob koncu leta prikazala nad 50 milijonov dinarjev primankljaja. Kljub ukrepom, ki jih je skupščina sprejela že junija letos, delno rešitev le še vidijo v povišanju prispevne stopnje.

S tem pa ne pričakujejo, da bo ta skupnost poslovala pozitivno, saj so se cene skoraj vseh storitev povečale za dvakrat. Do tako velikega primanjkljaja pa je prišlo predvsem zaradi različnih izhodišč, po katerih poslujejo tovrstne skupnosti na celjskem območju. Obveznosti do izvajalcev zdravstvenih storitev v občini so le dvajsetodstotne, pri vseh cstalih mora skupnost upoštevati višja izhodišča.

Kot pravijo na zdravstveni skupnosti, je mogoče poslovati brez primanjkljaja, če je večina izvajalcev v občini. Toda, ker ni tako in se v žalski občini namenja za zdravstvo najmanjši delež družbenega proizvoda v regiji, denarja za tovrstne potrebe ni dovolj. Kakšne rezultate bo prinesel program ukrepov, s katerimi naj bi se izboljšal finančni rezultat zdravstva v občini, je vsekakor preuranjeno napovedovati. Le-ta namreč predvideva dokaj hude omejitve zdravljenja izven celjskega območja in ne nazadnje zmanjšanje napotil za specialistične preglede in varčevanje pri predpisovanju zdravil. Pri tem velja poudariti, da žalska občina že do sedaj ni pretirano razsipniško razpolagala z denarjem za zdravstvo. Pri uporabi storitev drugih ustanov je v regiji šele na četrtem mestu, za Celjem, Laškim in Sevnico.

Zaenkrat občinski zdravstveni skupnosti ne preostane nič drugega, kot da plačuje le najnujnejše račune. Zaradi takšnega stanja v tej dejavnosti pa bodo najbolj prizadeti občani, kajti premalo denarja za zdravstvo pomeni tudi oženje pravic in omejevanje tega varstva v meje občine in regije.

Marjana M. Natek

Kdaj nova cona za storitveno obrt?

Ena osnovnih pomanjkljivosti arhitektov, ki načrtujejo nova stanovanjska naselja in četrti, je v tem, da »pozabljajo« na stanovalčeve nujno potrebne storitvene obrtne dejavnosti. Tako tudi Stanovanjska Soseska V v Žalcu nima prostorov za storitveno obrt, kar je velika pomanjkljivost.

Da bi ustregli zahtevam in željam stanovalcev, se je Obrtno združenje Žalec odločilo za gradnjo novega coninga za potrebe stanovalcev Soseske V pa tudi ostalih Žalčanov. Priprave so v polnem teku in če ne bo nepredvidenih zaprek, bi lahko pričeli z gradnjo novih prostorov še to jesen. Že v prvi, to je začetni fazi je predvidenih 9 lokalov oziroma obratovalnic, v naslednjih fazah B in C pa jih bo 14.

Kakšne storitvene obrti so predvidene? Potrebe narekujejo čevljarje, krojače, razne servise za radijske in televizijske aparate pa računalniške stroje in podobne. Predvideni sta tudi poslovalnica Ljubljanske banke in Slaščičarna, pa morebiti še kakšna obrt, ki jo občani potrebujejo.

Zanimivo je, da se za nove prostore obrtniki že sedaj živo zanimajo in so pripravljeni sodelovati z lastnimi sredstvi. Ko smo se o tem pogovarjali s tajnikom Obrtnega združenja Danilom Basletom, nam je dejal, da je načrte in drugo dokumentacijo prevzelo Združenje, gradnja obratovalnic pa bo tekla na podlagi sofinanciranja oziroma sodelovanja neposrednih interesentov.

V prvi fazi bo gradnja prostorov zavzela 600 kv. metrov prostorov, v naslednjih fazah pa je namenjenih za izgradnjo coninga 1500 kv. metrov.

Podobni načrti za gradnjo novega obrtnega coninga so že izdelani in so bili na vpogled na Sejmu obrti v Celju. Prostor za ta coning je v Doberteši vasi, in sicer med sedanjim Avtoprevozništvom in Savinjo. Ta coning je namenjen ostalim obrtem, vendar trenutno za gradnjo novih obratovalnic v Doberteši vasi ni tolikšnega zanimanja kot v Žalcu. Na tem prostoru dovoljuje načrt 13 novih obrtnih obratovalnic.

Zapišimo še razveseljiv podatek, da zadnji čas število storitvenih obrti v žalski občini narašča, med tem ko je še pred leti nazadovalo. Poprej so potrošniki denimo stare čevlje ali obleko zavrgli in kupili novo, danes pa je draginja storila svoje. Marsikdo se odloči, da bo stare čevlje odnesel k čevljarju ali staro, ponošeno obleko krojaču v popravilo. Ko je eno in drugo popravljeno, je še dolgo za rabo.

Tk.L.

SAVINJSKI MAGAZIN V MERX

Trgovska delovna organizacija Savinjski magazin je kot nosilec osnovne preskrbe v občini ena redkih organizacij, ki ni povezana v večji sistem. Že leta 1980 in nato 1983 so potekale aktivnosti in je bil izdelan elaborat o povezovanju s Hmezadom, vendar se kolektiv Savinjskega magazina ni ogrel za to povezanost. Pred leti so se povezali z Dobrino in nato še z Namo, vendar so kasneje zopet izstopili. Sedaj pa je delavski svet Savinjskega magazina sklenil razpisati referendum, na katerem se bodo delavci odločali o priključitvi v SOZD Merx. »S priključitvijo Savinjskega magazina v SOZD Merx se samoupravna organiziranost ne bo spremenila, tako da ostane Savinjski magazin enovita delovna organizacija. Prav tako Merx v celoti sprejema obveznosti iz srednjeročnega programa,« je v razgovoru s predstavniki občine dejal predsednik KPO Merx Franc Ban.

Za ta korak so se delavci Savinjskega magazina odločili predvsem zaradi zagotavljanja boljše preskrbe pa tudi zaradi načrtovanih investicij, ki bi jih sami težko zmogli. Tako že skupaj pripravljajo dokumentacijo in sredstva za obnovo in dograditev žalske samopostrežbe, ki že dolgo časa ne ustreza potrebam kraja in tudi ne higienskim zahtevam. Tako naj bi nova trgovina imela 1700 m², od tega 1300 m² prodajnih površin v dveh etažah. Odločitev o nadaljnjem razvoju Savinjskega magazina je predvsem v rokah njihovih delavcev, občinski dejavniki pa njihovo namero tudi podpirajo.

jk

CENE GOR, CENE DOL . . .

V zadnjih dveh letih smo na našem trgu priča hitremu porastu cen. Trgovci pravijo, da skoraj ni dneva, da ne bi popravljali cen. Tako smo izvedli manjšo akcijo in po naših trgovinah poiskali potrošne dobrine, katerih cena se je v zadnji veliki podražitvi močno dvignila.

Potrošniki smo se najbolj razburjali nad podražitvijo kruha. Tako po novem odštevamo za »belega« 229 din (prej 120), koruznega 272 din (116), za 1,80 kg polbelega kar 456 din (181), male žemlje 30 (24), velike žemlje 50 (40) in za črni hlebec 119 din (88). Ob tem je prišlo tudi do podražitve moke: tip 500 je 208 din (114), tip 850 pa 162 din (101).

Nove nalepke s cenami so dobili tudi meso in mesni izdelki. Kilogram svinjskega je od 1.260 din poskočil na 1.673 din, govedina pa od 1.200 din na 1.621 din.

Stopili smo tudi v trgovino s pohištvom in z grozo ugotovili, da mora Slovenec z osebnim dohodkom okoli 60.000 din nameniti kar tri svoje plače, da si lahko kupi posteljo. Tej je namreč porastla cena od 85.000 din na sedanjih 180.000 din. Ob tem se je podražil tudi vzglavnik LIO, ki je še pred dvema mesecema veljal 3.500 din, danes pa že 7.000.

V času, ko je treba poskrbeti še za naše šolarje, so nam v knjigarni postregli s celo kolono novih cen. Da opozorimo le na nekaj artiklov: veliki zvezek je lani veljal 134 din, danes 312, vodene barvice prej 286 din, sedaj 700, atlas za osnovne šole je bil še pred nekaj meseci 1.940 din, sedaj pa je že kar 4.950 din.

Pri vsem tem pa trgovci, kot so nam zatrjevali, nimajo nobene besede. Zato smo obiskali še naše inšpektorje za cene v občini Žalec. Inšpektorji menijo, da je obnašanje proizvajalcev kljub ukrepu pocenitve dvestotih izdelkov še vedno isto. Vsem tegobam v gospodarstvu bodo po mnenju proizvajalcev lahko naredile konec le cene. Vsej tej zmedi na tržišču pa tudi cela armada inšpektorjev ni kos.

Mateja D.

Tanjše rezine kruha

V začetku meseca avgusta nas je Zvezni izvršni svet med ostalim presenetil tudi s podražitvijo kruha. Po novih določilih morajo trgovine s prehrambenimi artikli vsak dan naročiti 30% enotnega kruha »tip 850« od celotne količine naročenega kruha. Po besedah tržnega inšpektorja občine Žalec se trgovine in dobavitelji držijo dogovorov, prav tako tudi pekarne, ki so v zasebni lasti. Kruha je toliko, kot ga mora biti, potrošniki pa ga kljub temu kupujemo manj, kot so v Zveznem izvršnem svetu načrtovali. Nekateri potrošniki menijo, da je »črni« kruh poceni samo zato, ker je dosti slabši kot prej, drugi že dejansko varčujejo pri kruhu, nekaterim pa se zdi tako smešno poceni, da ga kupujejo za krmo za živali. V resnici pa je črn kruh, ki ga pečejo v Titovem Velenju, od koder ga dobivamo tudi v Žalec, enak kot prej, njegova cena pa se ni dvignila pretirano zato, ker je ZIS menil, da mora biti vsaj ena vrsta kruha v okviru, ki ga obsega tudi socialno najbolj ogrožena družina v Jugoslaviji.

Dejstvo je, da smo Jugoslovani postali varčni tudi pri kruhu. Raje kupujemo manj kruha, ki pa je bel in seveda dražji.

Če bo v bodoče šel tudi kruh po stopinjah vseh ostalih artiklov, katerim cene rastejo iz dneva v dan, lahko pričakujemo, da si bomo naslednje poletje pri kosilu delili drobtinice.

Mateja D.

Kako z ozimnico?

Tudi letos bodo naše trgovine z živili poskrbele za nabavo ozimnice. V Savinjskem magazinu sicer nimajo še nič ozimnice, zbirajo pa že naročila za vse, kar so prodajali že preteklo leto: krompir, papriko, čebulo. Tisti najbolj skrbni potrošniki so se že oglasili v trgovinah in se vpisali na seznam odjemalcev.

Tudi v Nami v Žalcu že mislijo na zimske dni. Trenutno sicer še ne zbirajo naročil, zagotavljajo pa, da bodo v jesenskem času dovolj založeni s krompirjem, papriko, čebulo in česnom ter z že vloženimi salatami, kompoti in podobnim.

Čas za vlaganje sadja se že nekako izteka, kdor pa je še s tem v zamudi, lahko na žalski tržnici še vedno dobi dovolj breskev in hrušk.

Drobne zelenjave v večjih količinah nimajo in je tudi ne bodo v nobenih od naših trgovin imeli na zalogi, niti je ne bo na tržnici, lahko pa jo bomo kupovali vso zimo sproti v vseh prodajalnah s sadjem in zelenjavo.

Trgovci torej zagotavljajo zadostne količine vseh potrebnih sadežev za v kozarce in za zmrzovalne omare. O cenah pa trgovci še nič ne govorijo, saj so že navajeni, da se »nepredvidene« cene pojavijo tako iznenada kot prve pošiljke jesenskega blaga.

In še opozorilo, da bodo upokojenci lahko kupovali ozimnico pod ugodnimi kreditnimi pogoji.

Mateja D.

Taborski kulturni dnevi

Program prireditev

Taborski kulturni dnevi bodo letos potekali v času od 12. do 20. septembra, program prireditev pa obsega:

PETEK, 12. 9.,
ob 18. uri: **SAVINOV RAZSTAVNI SALON**
Odprtje likovne razstave **Nandeta Lesjaka**

ob 20. uri: **KULTURNI DOM ŽALEC**
Premiera slovenskega filma **NAŠ ČLOVEK** s predstavitvijo ustvarjalcev filma

NEDELJA, 14. 9.,
ob 10. uri: **TERASA HOTELA GOLDING-ROBIN**
Koncert **Mladinskega pihalnega orkestra Svoboda Žalec**

PONEDELJEK, 15. 9.,
ob 20. uri: **KULTURNI DOM ŽALEC**
Gledališka predstava **ŽENITEV** v izvedbi KUD Zarja Trnovlje

TOREK, 16. 9.,
ob 18. uri: **OBČINSKA MATIČNA KNJIŽNICA**
Literarni večer

SREDA, 17. 9.,
ob 20. uri: **KULTURNI DOM ŽALEC**
Koncert domačih ansamblov:
Veseli hmeljarji, Slovenija,
Savinjskih sedem, Savinjski kvintet

ČETRTEK, 18. 9.,
ob 18. uri: **KULTURNI DOM ŽALEC**
Problemska konferenca o kulturi:
Vsebina in pogoji dela v ljubiteljski kulturi v občini Žalec

PETEK, 19. 9.,
ob 18. uri: **KULTURNI DOM ŽALEC**
Nastop folklorne skupine **KOLEDO** iz Titovega Velenja

SOBOTA, 20. 9.,
ob 20. uri: **KULTURNI DOM ŽALEC**
Operna predstava **SEVILJSKI BRIVEC** v izvedbi mariborskega opernega ansambla

NEDELJA, 21. 9.,
ob 11. uri: **MRZLICA**
TABOR LJUDSKE FRONTE

Prispevek za posodobitev bolnišnice

V času od 30. maja do 28. julija so na račun za posodobitev bolnišnice nakazali enodnevni zaslužek:

— Skupne službe SIS Žalec SSP	134.785
— Občinska matična knjižnica	9.090
— SSS KS v občini Žalec	19.000
— VIO Žalec	2.116.770
— DPS pri obrtnem združenju Žalec	41.972
— Zavod za načrtovanje Žalec	69.348
— LIKO Liboje	130.000
— Zdravstveni center Celje, TOZD Žalec	602.891
— GIP Ingrad, TOZD GO ŽALEC	323.689
— AGROS Šempeter	156.082
— HMEZAD Interna banka Žalec	213.163
REKAPITULACIJA PO OBČINAH:	
CELJE	58.617.307
ŽALEC	6.354.650
LAŠKO	2.526.031
ŠMARJE	2.212.650
MOZIRJE	1.926.884
T. VELENJE	1.722.819
ŠENTJUR	1.061.268
SEVNICA	251.286
SL. KONJICE	227.200
SKUPAJ VPLAČANO do 30. 7. 1986	**74.900.095**

9. mednarodni kongres speleologov

V času od 1. do 8. avgusta se je v španskem mestu Barceloni odvijal 9. mednarodni kongres speleologov. Tega mednarodnega srečanja pa smo se prvič udeležili tudi preboldski jamarji in tako dodali v svoj mozaik aktivnosti tudi tovrsten kamenček.

Preboldski jamarji smo v 17-letnem delovanju že prisostvovali in sodelovali na raznih simpozijih, zborovanjih jugoslovanskih jamarjev, se srečevali na ekspedicijah s tujimi jamarji, doživljali njihove obiske na našem krasu itd., vendar srečanja na najvišji ravni, kot je mednarodni speleološki kongres, še nismo doživeli. Letos je prišlo tudi do tega in resnično smo bogatejši za nekatera spoznanja, ki bodo našla svoje mesto pri našem nadaljnjem delu na tleh osamelega krasa Savinjske doline.

Sam kongres se je odvijal v središču Barcelone v imenitnih kongresnih prostorih kongresnega centra. Udeleženci kongresa so bili iz 28 držav sveta, skupno jih je bilo preko 400. Jugoslovanski delež ni bil tolikšen kot v preteklosti, kljub vsemu pa smo se predstavili speleološki javnosti z nekaj referati, ki so imeli precejšno težino. Prav tako pa smo sodelovali na 5. festivalu speleološkega filma z dvema našima stvaritvama, ki sta požela obilo priznanj. Na splošno lahko ocenimo, da smo se jugoslovanski speleologi na kongresu dobro predstavili, vendar pa bi naš delež glede na to, da smo domovina, kjer je vznikla ta nova veda speleologija, le moral biti večji. Upamo lahko, da bo do tega prišlo na Madžarskem, kjer bo čez štiri leta 10. mednarodni kongres.

Več o kongresu in zanimivostih iz naše poti, ki nas je z avtobusom vodila preko Italije, mimo francoskih mest na Azurni obali do Barcelone pa v naslednjih številkah Savinjskega občana. Vsem tistim, ki so nam pomagali pa iskrena hvala.

DARKO NARAGLAV

Poziv Rdečega križa

Občinski odbor Rdečega križa Žalec je s pomočjo svojih aktivistov uspel dosledno presortirati vso zbrano robo — zbrana darovana oblačila — iz majske akcije. Zbrala se je izredna količina uporabnih oblačil, obutve in perila, zato občinski odbor RK poziva vse krajevne organizacije RK in komisije za socialno delo v krajevnih skupnostih, da iz občinskega skladišča oskrbijo socialno ogrožene družine in posameznike na svojem območju. Potrebe sporočite pisno ali ustno na Občinski odbor RK, Cankarjeva 1 A, Žalec ali po telefonu 713-136.

Žalski brigadirji v Suhi krajini

Čeprav nepopolni — nadvse uspešni

Siniša Lazarikič

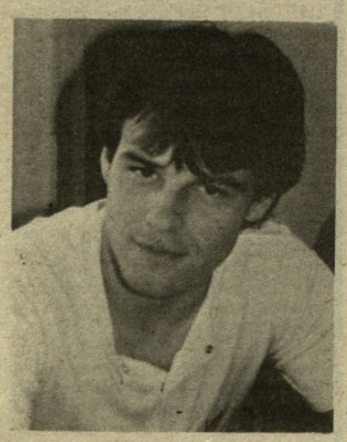

Jani Kovačič

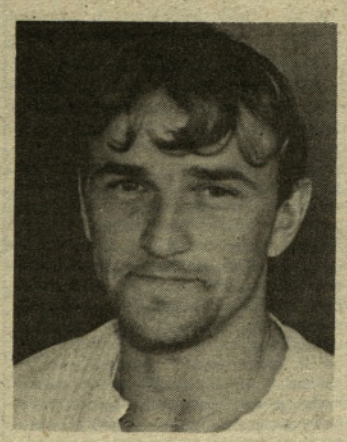

Vili Kovačec

Mladinske delovne akcije republiškega in zveznega ranga se počasi izstekajo. Svoje so opravili tudi brigadirji naše žalske MDB »Slavko Šlander«, ki so letos delali na deloviščih Suhe Krajine. Čeprav so bili v nepopolnem sestavu, so v naselju, pri interesnih aktivnostih in na delovni trasi dosegali dobre rezultate. Še več, bili so, če že ne najboljši pa vsaj med najboljšimi po disciplini in popoldanskih aktivnostih. Žal pa so zaradi nepopolne brigade ostali brez najvišjega priznanja »Traka akcije«, ki bi ga sicer dobili, če bi bili v popolnem sestavu. O tem pričajo tudi številna priznanja in pohvale ter sedem udarniških značk, ki so jih dobili posamezniki. Borba z delovno normo je vsakodnevno izkazovala njihova prizadevanja in večkrat so ostajali na trasi tudi v popoldanskem času. V lepem spominu pa bodo nedvomno brigadirje »Slavka Šlandra« ohranili okoliški kmetje, ki so v popoldanskem času bili deležni njihove pomoči. Ob vsem tem pa bi se veljalo zamisliti in se vprašati, kje so vzroki mačehovskega odnosa do mladinskega prostovoljnega dela. Še posebno pa v primerih, ko gre za akcije republiškega ali zveznega značaja, kjer brigadirji vendarle predstavljajo ambasadorje tovrstnega dela iz posameznih občin. Ali bo v prihodnje drugače?

In kaj menijo o brigadirskem življenju in o letošnji brigadi nekateri udeleženci letošnje žalske »naše« brigade:

SINIŠA LAZARIKIČ — najmlajši brigadir v žalski brigadi: »Med brigadirje me je pot pripeljala že lansko leto, ko sem skupaj s svojim stricem, ki je dolgoletni brigadir, bil v brigadi Branko Miloševič-Metalac na MDA Požarevac 85. Udeležba na lanskoletni akciji je name napravila močan vtis in zato sem letos z velikim veseljem odšel na akcijo v Suho Krajino ter s svojim delom pomagal tamkajšnim ljudem. Prav gotovo bom ostal med brigadirji tudi v naslednjih letih . . .«

JANI KOVAČIČ — komandant brigade: »Brigadirsko življenje me vedno znova vklene v svoje spone. Letos mi je bilo že drugič zaupano vodstvo brigade. Moram priznati, da naloga ni bila lahka, vendar izkušnje iz minulih akcij so mi veliko pomagale, da sem svojo nalogo dobro opravil. Zelo pa mi je žal, da naša brigada številčno ni bila popolna. Ne morem drugače, kot da kritiziram tiste, ki prijavljenim brigadirjem niso omogočili udeležbo na akciji. Vsekakor pa sem z brigado in doseženimi uspehi zelo zadovoljen, hkrati pa upam da se bodo tisti, ki so neposredni krivci za nepopolnost brigade zamislili in v prihodnosti spremenili svoj odnos do mladinskega prostovoljnega dela . . .«

VILI KOVAČEC — referent za šport: »Nalogo, ki sem jo opravljal poleg svojega dela ni bila težavna. Letos sem bil v brigadi že četrtič. Po odhodu naše brigade pa sem še ostal na akciji v štabu akcije za štabnega traserja. Brigadirsko življenje me privlači, vesel pa sem tudi, da sem pri svojih predpostavljenih v DO BOR Laško, kjer sem zaposlen, naletel na njihovo razumevanje. Jezi pa me, da ponekod nimajo za to posluha. Škoda, saj bi sicer naša prizadevanja bila še bolje ovrednotena . . .«

MILICA PERSIČEK — referentka za informiranje: »To je bila že moja šesta mladinska delovna akcija. Doslej sem bila v Novi Gorici, Ljutomeru, Jasenovcu in Prištini. V brigado me vodi spoznanje, da s svojim delom pomagam ljudem, da se tu sklepajo nova prijateljstva in da je to najboljša priložnost za negovanje in ohranjanje Titove oporoke — bratstva in enotnosti med jugoslovanskimi narodi. Tudi letošnja akcija je to potrjevala . . .«

ALEKSANDRA MARKO — referentka za kulturo: »V brigadi sem bila letos prvič, zato o izkušnjah ne bi mogla govoriti, vendar mislim, da sem dobro opravila svojo nalogo in po svojih močeh doprinesla delež k skupnemu uspehu brigade. Izziv brigadirskega življenja je potešen in reči moram, da sem nad njim navdušena. Pred odhodom na akcijo je bilo mnogo nejasnosti, domov pa prihajam bogatejša za mnoga nova spoznanja, ter zadovoljna z delom, ki sem ga tam opravljala . . .

BARBARA KELHAR — brigadirka: »To je bila moja tretja MDA. Doslej sem bila že v Novi Gorici in Jasenovcu. Vzljubila sem brigadirsko življenje in zato letos nisem niti pomišljala, ali naj grem v brigado ali ne. Odločitev je padla ob zaključku lanskoletne akcije. Letošnja brigada je bila sestavljena s precejšnjim odstotkom povratnikov oz. tistih, ki so bili v brigadi že lani. Če ne bo kakšnih težav, bomo drugo leto zopet med brigadirji. Prav pa bi bilo, da bi se nam pridružili tudi drugi . . .«

Toliko brigadirji, mi pa še dodajamo, da je bilo njihovo delo in doseženi rezultati odraz njihove zavzetosti in želje pomagati ljudem Suhe krajine. To pa naj bo tudi apel za vse, ki doslej še niso spoznali MDB. Če so letos zamudili to priložnost, naj se temu ne odrečejo v naslednjih letih.

DARKO NARAGLAV

Milica Persiček

Aleksandra Marko

Barbara Kelhar

Avgust — mesec hmeljarjev

Slovenski hmeljarji so 9. in 10. avgusta praznovali svoj že 24. po vrsti hmeljski praznik. Osrednja prireditev je bila v soboto, 9. avgusta, v dvorani Hmezada v Žalcu, ko so na slavnostni prireditvi izbrali novega hmeljskega starešino in njegovo spremljevalko — hmeljsko princezo. Lanskoletni hmeljski starešina je predal žezlo hmeljarju Emilu Pintarju iz Ložnice pri Žalcu, letošnja hmeljska princeza pa je Milica Kuder iz Levca.

Po proglasitvi novih »hmeljskih gospodarjev« so na slavnostni prireditvi podelili priznanja in plakete kmetom, ki so v preteklem **letu pridelali največ hmelja na po**vršinsko enoto. Tako je za sorto savinjski golding dobil plaketo Martin Kranjc (TZO Tabor), ki je pridelal 2066 kg/ha, za sorti aurora in atlas pa je bil nagrajen Ivan Povše (TZO Šempeter), ki je pridelal 2644 kg/ha atlasa in kar 3027 kg/ha aurore.

Po končanem uradnem delu, po predaji lesenega »mačka«, simbola slovenskega hmeljarstva, je sledil zabavni del, kjer so hmeljarji v sproščenem pogovoru izmenjavali izkušnje.

S tem pa še 24. tradicionalnega praznovanja slovenskih hmeljarjev ni bilo konec. Že naslednji dan, 10. avgusta, so nadaljevali v **Braslovčah** na tradicionalni hmeljarski prireditvi. Domačini so pripravili povorko s prikazom hmeljarjenja nekoč in danes. Prireditev pa so še popestrili godbeniki na pihala s Šmihela na avstrijskem Koroškem 12 zmajarjev, ki so se v vročem poletnem nedeljskem popoldnevu spustili z Dobrovelj, Kinološko društvo Žalec s prikazom dresure psov, tovarna SIP iz Šempetra pa je prikazala sodobno kmetijsko mehanizacijo.

Da je bilo vse še bolj veselo, je obiskovalce 24 hmeljskega praznika zabaval ansambel Savinjskih sedem.

Mateja D.

Ohraniti sloves savinjskega hmelja . . .

O LETOŠNJI HMELJSKI LETINI SMO SE POGOVARJALI Z NA MINULEM PRAZNOVANJU USTOLIČENIM HMELJARSKIM STAREŠINOM EMILOM PINTARJEM.

Treba je imeti srečo, da Emila Pintarja najdete v teh dneh doma. Tako je bilo tudi ob mojem obisku. »V Gotovljah je na strojni skupnosti. Ga bomo že našli!« me je potolažila prikupna Pintarjeva mama. Zavrtela je telefon in s pomočjo hčerke je bil Emil kmalu doma.

Ker časa za razgovor ni bilo veliko, sva začela kar z letino in obiranjem hmelja, ki je v teh dneh že v polnem razmahu.

Šestdeset in nekaj čez jih ima na grbi, a se smehlja kot mladenič in v očeh mu pleše iskriv humor. S hmeljem se je seznanil že kot kratkohlačnik doma pri očetu, ki je bil v Ložnici napreden hmeljar. Ker takrat še ni bilo strojev, so morali vsa dela opraviti z rokami, to pa je zahtevalo veliko pridnih rok pri hiši.

Spomni se tudi, kako so hmeljarji nekoč prodajali hmelj. Trgovcev je bilo veliko in nemalokrat se je zgodilo, da so hmeljarji dobili najmanj za hmelj, ker so jih opeharili. Včasih je bilo komaj dovolj za stroške, pa še to ne. Le redka so bila leta, ko je hmelj imel visoko ceno. Iz teh srečnih let je med ljudmi ostalo, da si je Savinjčan s stotakom prižgal cigareto.

Danes hmeljarji zlahka prodajo svoj hmelj po še kar ugodni ceni in prodaja teče preko hranilne knjižice. Pomeni, da vsak dober kmet tudi varčuje.

Emil se strinja, da si je Savinjska dolina opomogla s hmeljem in da se je prej kot ostali kraji na Slovenskem izvila iz zaostalosti. Seveda pa brez pridnega dela in naprednega gospodarja ni nič in tega se kmetje zavedajo.

Minili so tudi časi, ko je Savinjsko dolino vsako leto v avgustu napolnilo do 30 tisoč pa tudi več obiralcev. Bili so kot svatje, ki med petjem in vriskanjem slačijo nevesto — z zelenim zlatom obloženo Savinjsko dolino. Ta nekdanja idila je imela tudi grenak pri-

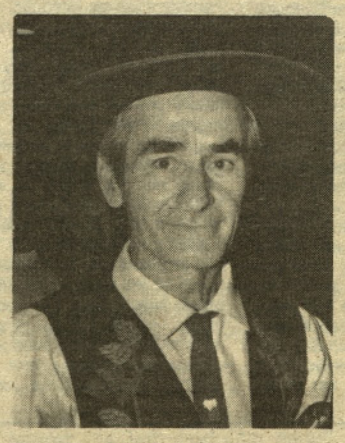

Emil Pintar — novi hmeljarski starešina

okus, kajti za večino obiralcev iz revnejših krajev je pomenilo sezonsko obiranje hmelja skoraj edini zaslužek leta.

Danes hmeljarji oberejo skoraj ves hmelj s stroji in jim obiralci niso več potrebni. Kmetje so se povezali v strojne skupnosti, ena takih, ki ji predseduje Emil Pintar, deluje tudi v Gotovljah.

Glede letine je Emil previden. »Če bi prišel izdaten dež, bi koristil hmelju, kobule bi se zdebelile,« meni Emil. Mož je poprej dolga leta delal pri transportu hmelja v Žalcu, sedaj ko je upokojen, pa pomalen hmeljari. Pravi, da se Savinjčani nikoli ne bodo odrekli hmelju, pač zaradi tradicije, pa tudi zato, ker ima zelena roža v tej dolini idealne pogoje. Prepričan je, da je možno pridelek hmelja še povečati pa tudi obdržati kakovost, le dobro ga je treba obdelovati.

Pridelki so po zadnji vojni večji tudi zato, ker se pozna delovanje Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec.

Ne le, da je uspešen pri novih, visokorodnih sortah, ampak tudi veliko naredijo za izboljšanje tehnologije pridelovanja. Vse tudi kaže, da ponovno sveti zelena luč savinjskemu goldingu, sorti, za katero je že kazalo, da ga bodo izrinile nove, visokorodne sorte. Kupci izrecno zahtevajo savinjski golding zaradi njegove aromatičnosti in tako ga ponovno sadijo v večjem obsegu.

Ko sem Emila pobaral, kakšna je razlika med strojnim in ročnim obiranjem, se je odrezal, da nobene, če so stroji v pravšnjih rokah. Seveda, kdor ni pri strojnem obiranju dovolj pazljiv, dosega slabšo kakovost, ki se pozna tudi v ceni.«

»Čeprav nisem pričakoval, da bom med številnimi naprednimi hmeljarji ravno jaz izbran za hmeljarskega starešino, sem počaščen, da se je to zgodilo. Zapišite prosim, da mladim polagam na srce, naj ohranijo tradicijo hmeljarstva v naši dolini, saj gre za izročilo očetov in dedov, ki so prav tako z ljubeznijo hmeljarili.

In še to: izrekam vse priznanje našim ženskam, gospodinjam in hmeljarkam, ki potrpežljivo nosijo breme doma pri družini in na polju pri proizvodnji hmelja.«

Lojze Trstenjak

Pomembno je srečanje

Tudi deseto jubilejno srečanje mladih zadružnikov Slovenije je bilo predvsem srečanje, čeprav se je zadnjo soboto v juliju pomerilo sedemnajst ekip v pripravi kmečkih jedi, pa tudi nedeljsko tekmovanje v kmečkih opravilih je bilo zelo napeto. Tekmovanje je potekalo v pravem športnem duhu in tudi pravilo: važno je sodelovati — je bilo v ospredju srečanja. Na Vranskem se je torej zbralo 42 ekip oziroma okrog 800 mladih zadružnikov, ki so za dva dni odložili vsakodnevne tegobe in se predali zabavi, za katero je na kmetih malo priložnosti. Mnogo novih prijateljstev je bilo sklenjenih, tudi takšnih, ki bi jih lahko zapisali pod narekovaj. Seveda pa vse le ni bilo samo v duhu zabave, tudi o resnih problemih kmetijstva so se mladi pogovarjali na Mešičevi kmetiji na Polzeli. Za številne obiskovalce je bilo dobrih kmečkih jedi seveda premalo, prav razumljivo pa je, da Turistično društvo Vransko ne more najti založnika zanimivih receptov, ki se jih je v teh desetih letih nabralo kar precej. Morda pa je to izziv našim gostinsko-turističnim organizacijam. Prepričan sem, da strošek ne more biti tolikšen, da bi odtehtal vrednost takšne knjižice. Nedeljsko tekmovanje v kmečkih opravilih so najbolje opravili mladi zadružniki iz Tabora. Po podelitvi priznanj so se mladi zopet predali zabavi, ob odhodu z Vranskega pa so dejali: Nasvidenje! Naslednje leto zopet pridemo. Organizatorji, še zlasti Turistično društvo Vransko, pa jih že sedaj vabi.

jk

Zopet najboljši

Tudi letos je Turistična zveza Celje v mesecu juniju ocenjevala urejenost okolij osnovnih šol na celjskem območju. Komisija je obiskala 54 šol in ugotovila, da ima deset šol vzorno urejeno okolico, 19 šol ima zelo lepo urejeno okolico, lepo urejeno 16 in skromno urejeno 9 osnovnih šol.

Tako kot lani tudi letos prednjačita osnovna šola Vere Šlander Polzela in Vlado Bagat Braslovče, katerih okolji sta bili najvišje ocenjeni na celjskem območju. Okolja ostalih šol v naši občini so lepo urejena, med tem ko skromno urejenih v naši občini letos ni, kar pomeni, da so svojo oceno popravile šole Peter Šprajc-Jur in Ljuba Mikuš iz Žalca in Nade Cilenšek iz Griž.

-fj

Kmetijska preskrba odprta le v dopoldanskem času

Prizadeti občani so nas poklicali in nam potožili, da kmetijska preskrba v Žalcu obratuje ves teden le v dopoldanskem času. Obiskali smo Kmetijsko preskrbo v Žalcu in poslovodja **Franc Gojznik** nam je povedal: »Kmetijska preskrba je namenjena predvsem kmetom, ki trgovino lahko obiščejo v dopoldanskem času. Drugih potrošnikov pa v glavnem v našo trgovino ni, zato zaradi njih ne moremo imeti odprte trgovine ves dan. To bi bila za nas izguba.«

Poklicali smo še **Iva Farčnika**, komercialnega koordinatorja v KZ Savinjska dolina: »Obratovalni čas naših prodajaln je usklajen po vsej občini. Tako so vse prodajalne odprte od 7. do 14. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure, vsak dan v tednu pa ena poslovalnica v občini obratuje od 7. do 16. ure. Tako lahko zadovoljimo tudi potrošnike, ki so v dopoldanskem času v službi. Sicer pa o odpiralnem času naših kmetijskih preskrb odločajo kmetje sami. Če bi hoteli obratovalni čas podaljšati na ves dan, bi to bilo povezano z velikimi stroški, kar pa si v današnji težki gospodarski situaciji ne moremo privoščiti. Tako bo ostal obratovalni čas za potrošnike naših kmetijskih preskrb do nadaljnjega nespremenjen.«

Kljub temu da je Žalec mesto, v katerem število celotnega prebivalstva, ki plačujejo dajatve za svoja posestva in vrtičke, nenehno narašča, bodo morali redno zaposleni »vrtičkarji« še nekaj časa koristiti ure dopusta, da se bodo lahko oskrbeli s potrebnimi pripomočki in drugimi artikli za uspešno kmetovanje v malem.

Mateja D.

OB 50-LETNICI STAVKE PREBOLDSKIH TEKSTILCEV

IVANKA STROŽIČ-TURNŠEK ŽIVA PRIČA TAKRATNIH DOGODKOV

V tem času poteka 50 let od zgodovinskih dogodkov, ki so razplamteli delavsko gibanje in pokazali zrelost delavske zavesti, ki se je v tem 1936. letu množično manifestirala skozi stavkovni val, ki ni zaobšel preboldskih tekstilcev. Svojo razredno zavest in solidarnost do ostalih slovenskih tekstilcev so potrdili s stavko, ki je in bo večno obeležena z zlatimi črkami v zgodovini delavskega gibanja na Slovenskem in v Savinjski dolini. Prav je, da ob tem jubileju obudimo spomine na te dogodke in poskušamo iztrgati pozabi spomine še živečih udeležencev stavke. Teh pa je vse manj, zato je prav, da s tem ne odlašamo. Naša prva sogovornica je Ivanka Strožič-Turnšek, ki je bila tudi članica stavkovnega odbora.

Sediva za mizo na njenem domu v Kaplji vasi, kjer je vse do leta 1971 imela gostilno, zato jo je večina sovaščanov ter drugih gostov oslavljalo z Oštirjevo Ivanko. Njeni spomini najprej sežejo v mladostna leta, ki jo z rojstvom vežejo na Marijo Reko in nato na Kapljo vas. Trpki so spomini na ta leta, saj je kljub želji po znanju zaradi pomanjkanja morala odmisliti vsakršno nadaljnje šolanje in poiskati zaposlitev. Pot jo je končno zanesla v takratno tovarno vozlanih preprog, ki je obratovala od leta 1929 do 1934, ko so jo ukinili. Ivanka je tako kot več drugih našla delo v novi tovarni, ki jo je zgradila češka firma »Cosmonos«, ki je ob likvidaciji prevzela tudi izpraznjeno tovarno vozlanih preprog. S tem je poleg Tkalnice Prebold nastala nova tovarna, ki je kupovala surovo blago od tkalnice ter ga oplemenjevala. Ivanka je delala v skladišču, zaradi svoje razredne zavesti in predanosti socialističnim idejam, ki so jo vsakodnevno obkrožale tudi v njihovi gostilni, kjer so se zbirali zavedni delavci in funkcionarji »Splošne delavske strokovne

Ivanka Strožič-Turnšek

zveze«, je vedela, kje je njeno mesto. V njihovi gostilni je bil tudi občni zbor te delavske zveze pa tudi vsi nadaljnji sestanki so bili pri njih. Prav to pa je ob vsej njeni aktivnosti tudi razlog, da je bila med člani stavkovnega odbora, ki so ga tvorili Franc Novak kot predsednik »Splošne delavske strokovne zveze«, Ivan Farčnik-Buč, Avgust Lukanc-Brglez, Nestl Žgank-Nestl in Ivanka Strožič. V odbor pa so kasneje izvolili še Franca Žibreta, predsednika »Narodno strokovne zveze«, to pa predvsem z namenom, da se kompromitira in da delavstvo spozna njegovo dvorezno politiko. In kaj pravi Ivanka o sami stavki?

»Razmere v tovarni so bile močno napete, vrstili so se delavski odpusti in vse to je prispevalo k temu, da smo začeli ostreje nastopati tudi delavci in se organizirano lotevati boja z delodajalci. Sama stavka je rezultat nevzdržnih razmer in nizkih mezd, do nje pa je prišlo v tem času zato, ker je ravnateljstvo tovarne mislilo iz skladišč vzeti vso zalogo blaga in ga spraviti v skladišča v Zagrebu. S tem namreč ne bi bili toliko prizadeti, če bi prišlo do stavke, ki se je vse bolj kazala na obzorju. Ko je prišlo do tega, da bodo blago odpeljali, smo člani stavkovnega odbora odšli k ravnatelju tovarne in zahtevali, da mora blago ostati v skladišču in da nam povečajo plače. Ker sta bili obe naši zahtevi odbiti, smo takoj sklicali sestanek vseh delavcev in jim povedali, da našim zahtevam ne mislijo ugoditi. Vsi navzoči smo enoglasno sprejeli sklep, da takoj začnemo stavko in zasedemo tovarno. To se je kmalu tudi zgodilo. Stroji so utihnili za več tednov. Blago, ki bi se lahko pokvarilo, smo shranili na primerno mesto, stroje pa smo očistili in namazali, da se ne bi kvarili. Prav tako smo počistili vse tovarniške prostore in v vseh oddelkih postavili dežurstva, ki so imela nalogo čuvati stroje in naprave ter onemogočiti kakršenkoli poskus uničenja ali obratovanja. Zavladala je prava vojaška disciplina. Ravnateljstvo tovarne je videlo, da gre zares. Začeli so pogajanja, na katera pa nismo hoteli pristati. V tem času pa smo že vspostavili zvezo z delavstvom v Celju, prav tako pa smo dva naša zaupnika poslali s kolesi v Kranj in Tržič, kjer se je stavka že razplamtela. Postalo nam je jasno, da gre za veliko stvar, za pravi upor vsega slovenskega tekstilnega delavstva, ki noče in ne bo več držalo križem rok, ampak se borilo za svoje delavske pravice. Počutili smo se močnejše, prepričani, da to ni naš zadnji korak. V času stavke smo vsako jutro ob petih organizirali obhod tovarne. Na čelu povorke pa sta igrala dva harmonikarja. Nekaj tednov smo stavkali samo v Cosmonosu, medtem ko je tovarna Mautner, kjer so bile zaposlene večinoma ženske, bila še v pogonu. Nekega dne pa je ravnateljstvo tovarne ustavilo stroje za nedoločen čas ter delavkam izročilo delavske knjižice. V tem času smo po navodilih, ki smo jih dobili iz Ljubljane, zapustili tovarno tudi stavkajoči, ker so se zadeve začele urejevati kolektivno za vso tekstilno branžo. Da pa bi preprečili kakršenkoli poskus izigranja, smo pred tovarno postavili šotor in stražo. Člani stavkovnega odbora in del delavcev smo se vsako jutro zbrali pred tovarno in pregledali, kakšno je stanje. Naša budnost je bila več kot upravičena, saj je ravnateljstvo tovarne v sporazumu z žandermarijo in mojstri, ki so jih pridobili za svoj načrt, hotelo pognati stroje in s tem porušiti našo enotnost. Poskus se jim je ponesrečil in mojstri so osramočeni zapustili tovarno, spremljali so jih jezni obrazi in marsikdo je bil dodobra opljuvan.«

Po tem poskusu, ki je bil pravi incident, je v tovarno prišla komisija okrajnega načelstva, da je pregledala in ocenila morebitno škodo. Stavkovni odbor jim je to dovolil in jih spremljal po tovarni. Na koncu se je komisija prepričala, da vlada v tovarni red in disciplina in da ni nobene škode. Ravnateljstvo, ki je poklicalo komisijo, se je tako lahko obrisalo pod nosom. Kmalu zatem pa so stroji bili pognani in kolektivna pogodba je bila podpisana. Dosežena je bila zmaga, ki pa ni bistveno spremenila razmer. V splošnem je bilo doseženo povišanje plače, ki je znašalo 1 dinar za delovno uro. Ne glede na to pa je mnogo večja vrednost v tem, da se je delavstvo prebudilo in organizirano nastopilo proti izkoriščevalskemu razredu kapitalistov. V času stavke pa se je spletla med naprednim delavstvom in naprednimi kmeti rdeča nit, ki je v bližajoči se vojni vihri obrodila bogate sadove.

DARKO NARAGLAV

RADU HLAČARJU

V mesecu juliju je umrl borec iz NOB, partizanski kurir in znan družbenopolitični delavec iz rudnika Zabukovica. Mož, ki je že v rani mladosti okusil težo življenja. RADO HLAČAR-MILAN. Rodil se je 5. februarja leta 1927. Spomladi leta 1943 so očeta Hlačarja odpeljali v taborišče, od koder mu je že avgusta istega leta uspelo pobegniti, nakar je z družino pobegnil k partizanom. Rado je bil dodeljen Zasavskemu bataljonu, od koder so ga v začetku poletja 1944 premestili na kurirsko postajo S 26 na Vrheh nad Taborom zaradi okrepitve zveze med Moravčami in Štajersko. V bližini kurirske postaje je delovala tehnika Cankar, ki je na postajo pošiljala vse več partizanske literature, ki jo je bilo potrebno raznositi političnim aktivom po vsej Štajerski.

Pred leti je bilo na Vrheh srečanje borcev in tu je Rado med množico prepoznal nekdanjega kurirja iz kurirske postaje na Dobrovljah. Objem, poljub, stari spomini so zopet oživeli. Spominjala sta se primopredaje pošte na južni strani Dobrovelj, kjer sta se njuni kurirski postaji srečevali in v smehu sta se spominjala, kako so se člani ruske vojaške misije, kateri je bilo treba omogočiti prehod poti z Dobrovelj na Dolenjsko, plazili po hmeljišču, ko se jim je približala nemška patrulja. Rado je rad pripovedoval o svojem kurirskem življenju, kako se je izogibal nemškim patruljam, pa tudi o poteh, po katerih so velikokrat hodili razni politični in vojaški funkcionarji je marsikaj vedel, saj so kurirji te osebnosti spremljali in zanje odgovarjali s svojim življenjem. Spominjal se je tudi poti proti Andražu, ki je bila ena najnevarnejših, saj je bilo treba prečkati glavno cesto in železnico. Zato je pošto prevzela Mira Kobale iz Tabora, ki je pošto skrila med žito, katerega je peljala v Vovkov mlin v Šempeter, ki je imel zvezo z Andražem. Rado Hlačar-Milan pa tudi po vojni ni miroval. Zaposlil se je v rudniku Zabukovica, kjer je opravljal odgovorne samoupravne in politične funkcije. Ostal je strojevodja brez železnice in rudar brez rudnika, kajti doživel je likvidacijo železnice po kateri je kot strojevodja vozil premog, kmalu za tem pa so ukinili tudi zabukovški rudnik in zapustil ga je kot zadnji predsednik rudniškega delavskega sveta.

Zdravje pa mu je vse bolj pešalo in vse prehitro je zapustil vse, ki so ga imeli radi. K zadnjem slovesu so ga pospremili soborci in rudarji s svojim SREČNO. Rudarji so povedali, da je bila njegova beseda večkrat ostra in pikra, a vedno prava, zato so ga imeli radi tako knapi kot sosedi.

Franc Ježovnik

45 let napada na rudnik in ustanovitev Savinjske čete

VEČEN BIJE BOJ RUDARJEV ROD

24. avgusta praznuje svoj praznik krajevna skupnost Griže v spomin na isti dan l. 1946, ko sta Savinjska in del revirske čete napadli rudnik Zabukovica. To je bil drugi organizirani napad na sovražnikovo postajo v Sloveniji.

Zabukovško-libojska kotanja je bila območje, kjer je bila 24. 7. 1941 ustanovljena ena prvih partizanskih čet v Sloveniji. Med borci Krške partizanske skupine pa je bila 30. 7. 1941 ustreljena domačinka iz Griž, skojevka in kurirka Pokrajinskega komiteja KPS Ivanka URANJEK-Angelca. V Grižah pa je prav tako Franc Rozman-Stane zbiral borce I. štajerskega bataljona in jih vodil na znan brežiški pohod.

Dogodki iz leta 1941 dokazujejo, da je tu živel rod proletarcev, ki se ni dal zasužnjiti in je v času, ko je bilo najteže, našel pravo pot in se ob podpori domačinov vseskozi hrabro boril za osvoboditev slovenskega naroda, za večje pravice proletarca, rudarja, zato ima delavsko gibanje na območju Griž bogato zgodovino. Ustavimo pa se samo pri enem izmed mejnikov za boljši jutri: Med ustanovami, ki so poskušale izboljšati gmotni položaj rudarjev, so bile tudi nabavljalne zadruge. Takšna zadruga je bila ustanovljena l. 1933 v Velenju s podružnico v Zabukovici. Tri leta kasneje je bilo v zadrugo včlanjenih 332 članov, poslovala pa je s 5 %-no maržo, višek poslovanja pa so na koncu leta razdelili članom, kar so izvedli tako, da je vsak član zadruge ob koncu leta prejel zastonj blago v vrednosti ene dvanajstine tiste vsote, ki jo je med letom zakupil. Delovanje zadruge pa je imelo tudi politično-vzgojni pomen. Na vsakoletnem zadružnem dnevu so člane obdarili in jih pogostili, nato pa je bilo podano poročilo in predavanje o zadružništvu. Tov. Vipotnik se spominja, da je revizor Rado Iršič ob zaključku svojega pregleda podal članom zadruge poročilo, vmes pa je zelo preprosto razlagal Marksovo politično ekonomijo. Iršič in Cizelnista bila samo revizorja, ampak tudi komunista, ki sta s svojim znanjem mnogo prispevala k izobraževanju komunistov v Savinjski dolini. Zadruga je tako kmalu postala središče partijske dejavnosti, kjer so delovali: Peter Špraic, st.; Albin Vipotnik, Rudi Cilenšek, Vili Reberšak in Ludvik Zupanc, komunisti, ki so zabukovškega rudarja popeljali v osvobodilni boj. Po zmagi nad fašizmom pa so se rudarji vrnili v rove, kajti porušena domovina je zahtevala vse več premoga in tako je leta 1946 prišlo do hude rudarske nesreče, ki je zahtevala 17 življenj, 18 rudarjev pa je bilo poškodovanih. Najmlajši ponesrečenec je imel samo 19 let. Ob tem tragičnem dogodku je 15 otrok ostalo brez očeta. Ob nedavnem rudarskem srečanju so se rudarji spomnili svojih tovarišev, ki so padli na braniku borbe za svobodo in obnovo. Komemoracije se je udeležila tudi delegacija rudarjev REK »Franc Leskošek-Luka« iz Titovega Velenja. Sedaj pa je mimo že dvajset let, odkar je bil ukinjen rudnik in razvile so se druge dejavnosti, med katerimi prevladuje obrtništvo, ki ima izreden posluh za kraj. Dela je bilo vedno dosti. Tudi prizadevnosti ni manjkalo. Potreben je bil vodovod, elektrika, ceste, telefon in še mnogokaj. Visoko v Zagrebenu potrebujejo trifazni tok, a kijub vsem prizadevanjem ne pridejo do njega. Zbrali in nakazali so milijon dinarjev, elektrikarji zahtevajo še dvakrat več, a krajevna skupnost nima denarja, zato so izglasovali krajevni samoprispevek, tako da sredstva bodo. A prekinitev dela je tu, mi pa se sprašujemo, ali kljub vsemu v takem primeru ne bi bilo pravičneje, da bi odgovorni delo najprej opravili in potem zahtevali plačilo. Smo za poštene odnose in se ne želimo posluževati takšnih metod in takšne politike, kot je bila nedavno tega izražena v eni izmed KS naše občine. Odgovorni v KS so odgovornim v občini zagrozili, da ne bodo organizirali krajevnega praznika, da bodo prenehali z delom, če ne dobijo 60 milijonov. Uslišani so bili, dobili so jih 40.

Vendar krajani KS ne izsiljujejo, pa čeprav jih boli, da so sredstva usmerjena v različne KS, tudi tja, kjer je krajevni samoprispevek propadel. Sami zberejo, kolikor lahko, šele potem prosijo za družbeno pomoč.

Franc Ježovnik

»Mami« Emilija z Vinske gore

Otroci naredijo življenje pestrejše

Zakaj je Emilija Konečnik z Vinske gore med večino sovaščanov postala kar Mami, mi ni bilo treba trikrat ugibati, potem ko sva si segli v roke. Reči moram, da tako prijetne sogovornice že dolgo nisem imela. Takšna je Emilija vsak dan do vseh: sina Blaža, moža Avgusta, štirih rejencev oziroma treh, ker je enega od njih že posvojila. Vsa njena ljubezen je namenjena njim. Pristna je in takšna je bila ves čas najinega pogovora Mami, ki ji je tuje vsakršno sprenevedanje zaradi česarkoli. Še najmanj pa zato, ker je njen običajni dnevni red zmotilo novinarsko oko.

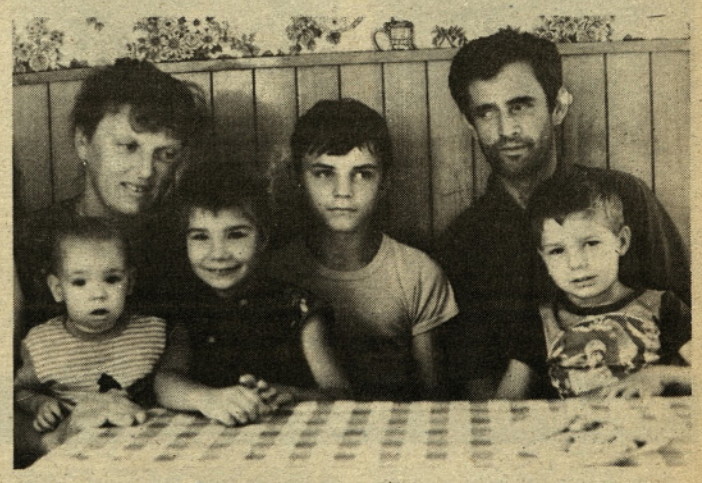

Običajnega živ-žava v tistih zadnjih počitniških dneh pri Konečnikovih ni bilo. Za mizo jih ob takšnih dneh sede dvanajst, je takoj povedala glavna gospodinja. Manjka sin in cela bratova družina. Čeprav ji tudi s temi, ki so ostali doma, ne zmanjka dela, jih le pogreša, še posebej njegovi hčeri, ki sta kot njeni.

Zanjo, ki je vajena vsakodnevnega direndaja, je to že kar velik primanjkljaj družinskih članov kljub temu, da so se okoli nje in moža Avgusta neprestano sukali in čebljali štirje: Tanja, Boštjan, Viki in Robi. Razen petletnega Boštjana, ki ga je Emilija posvojila, so vsi rejenci. Beseda gre kar težko na papir, kajti z njimi ravna tako kot z lastnimi otroki.

Kako in zakaj se je odločila, da bo ponudila dom tujim otrokom in tako postala ena izmed štirih rejnic na območju Vinske gore, me je zanimalo.

Kot da ne ve pravega odgovora, se je nekoliko pogladila po lepih dolgih laseh in rekla: »Moj sin Blaž je bil pred šestimi leti že »velik«. Življenje z otroškim smehom in jokom pa je bolj pestro in polno. Na drugi strani pa je vse več takšnih, ki potrebujejo dom in koga, ki jih bo vzgajal. Tako da pravzaprav nisem pomišljala, ko so mi na občinskem centru za socialno delo predlagali, da naj vzamem kakšnega od teh. Zaradi plačila, čeprav ni tako slabo, ne bi imela niti enega. Ljubezen in skrb zanje se ne dasta izmeriti in zato tudi ne plačati.«

Še bi razlagala, toda misel ji je prekinil enoletni Robi, ki se mu je preveč mudilo v drugi kot kuhinje.

»Živahen je, tako da mu komaj sledimo,« je razložila potem, ko ga je stisnila k sebi. V hišo je prišel pred sedmimi meseci, takšen, da so še na centru komaj verjeli, da bo kaj iz njega. Ob njeni negi je postal pravi korenjak.

Ves čas najinega pogovora je pogledovala, kaj počne. Boštjan in Tanja pa sta med tem časom zavzela prostor na očetovih kolenih. »Veste, razen Vikija, ki je prišel k nam nekoliko starejši, so vsi trije prišli kot dojenčki. Večinoma bolni, nedohranjeni in premalo negovani. Danes pa imam z njimi veliko veselje.« Nasmejala se je in dodala: »Včasih me že jezi, če ni tako pospravljeno kot bi moralo biti, da imam na kakšni steni »prosto slikarstvo«, toda vse to spada zraven.«

Iz predala je potegnila album z otroškimi slikami in začela razlagati: »Poglejte, tukaj je Tanja, ko sem ji pomagala upihniti prvo svečko, in tu Boštjan . . .« Tako za vsakega njenega ljubljenca.

Emilija ni samo varuhinja in gospodinja. Precej dela ji vzame še kmetija.

Kako vse skupaj zmore, me je zanimalo, saj prav noben kot njene hiše ni videti zanemarjen.

»Pridni so, vsi, Viki mi že pomaga v hlevu. Tako polnega življenja ne bi zamenjala z lagodnejšim. Če je hudo, si rečem: »Jutri bomo vse začeli znova.«

Tako pravi Emilija, ki še vedno najde kakšno uro časa zase.

»Največji hobi so mi gasilske vaje. To pa le napišite,« je rekla in se zasmejala: »Pred dvema letoma je bila naša ženska gasilska desetina prva v občini. Vse skupaj je zelo zanimivo, najprej na njivi lomiš koruzo, potem pa v teku na gasilske vaje. Tudi med gasilkami sem ostala kar Mami.«

Marjana M. Natek

Računovodja je kot žandar . . .

Govorica številk je bila Karlu Rezcu iz Žalca najbolj zanimiva celo delovno dobo. Skoraj štiri desetletja si je gubal možganske zavoje z usklajevanjem aktive in pasive, tako dolgo, kot je opravljal zahtevna dela računovodje.

Najprej v zabukovškem rudniku, v pokoj pa je šel pred dobrim mesecem dni iz Hmezadove organizacije Minerve. Od tam ga še vedno radi pokličejo in ga vprašajo za nasvet, ki ga Karl Rezec takorekoč strese iz rokava. Le malo je po teh letih odgovorov, za katere bi si moral posebej prizadevati, saj je dela računovodje v tej organizaciji opravljal celih osemnajst let. Upokojitev za Karla ne pomeni obilico slabo izkoriščenega prostega časa, dovolj dela si najde doma in pa v krajevni skupnosti, kjer je pred upokojitvijo prevzel nekaj zadolžitev.

Da se bo v življenju ubadal s financami, je Karl vedel že kot mladenič.

Takrat sedanje ekonomske šole še ni bilo, toda tudi iz meščanske se je dalo odnesti precej znanja, ki bi bilo bolj malo vredno, če človek nima žilice za gospodarjenje. O tem je povedal tole: »Na delovnem mestu se takoj vidi, kakšen gospodar je delavec. Tisti, ki je tukaj slab in ima dve levi roki, je takšen nedvomno tudi doma. Vsak bi moral misliti, da je gospodar tistega, s čimer dela in problemov v gospodarstvu bi bilo nedvomno manj. Zaradi te slabosti se vse preradi skrivamo za sklepe samoupravnih organov in se nikoli s prstom ne pokaže na tistega, ki je vso zadevo zakrivil.«

Trditev o gospodarjenju za Karla nedvomno drži, tako v službi kot doma je znal vedno dobro obračati denar. Z izgubo je Minerva v vseh teh letih poslovala le enkrat. To je povedal še posebej ponosno in ni skoparil z besedami, ko je pripovedoval o svoji bivši delovni organizaciji, medtem ko je o njegovem zasebnem življenju težko izvleči kaj več, kot to, da je dobro.

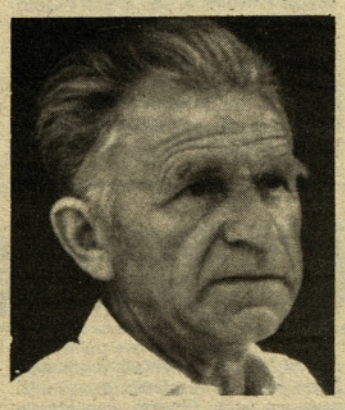

Karl Rezec

Kot pravi, težav v poslovanju ni manjkalo, še predvsem ne kmalu po ustanovitvi Minerve. Takole je vlekel spomine na dan: »Proizvodni program je bil v tistem času velika novost na jugoslovanskem tržišču. Ljudje so imeli precej nezaupanja v naše izdelke in zato sem se kljub računovodskim delom skupaj s komercialisti odpravil na teren in jim pomagal pri prodaji. Še veliko bi lahko pripovedoval o kasnejšem razvoju in o nerešenih nalogah, toda to bodo rešili že brez mene.«

V letih njegovega bdenja med prilivom in odlivom denarja v Minervi, se je menjala gora predpisov. Na vprašanje, ali ga je to motilo, je odgovoril: »Teh novosti sem se tako navadil, da bi bilo kar dolgčas, če bi predolgo obračunavali po istem kopitu. No časa za uvedbo je dosti, najprej izide zakon, ki je običajno nejasen, pri izidu pravilnika se razjasni dosti več stvari. Končno še vsak doda svoje in stvar je rešena, do novega predpisa.«

Vseh zantev seveda vselej ni bilo mogoče upoštevati. Kot pravi Karl Rezec, je najpomembnejše, da je ob koncu meseca denar za izplačilo osebnih dohodkov. Takole pravi: »Računovodja je v organizaciji žandar, ki skrbi za denar in mora hkrati znati razpolagati z njim.«

Neprijetnih dogodkov se današnje dni spominja s kančkom ironije. Nima dlake na jeziku, ko pripoveduje o strogih finančnih inšpektorjih. »Ob popolnem upoštevanju pravil bi lahko organizaciji večkrat škodil kot koristil. Toda, če se v to zapiči kakšen neživljenjski človek, so lahko s tem velike sitnosti. Vsak, ki vsaj nekaj let opravlja naloge računovodje, jih ima. Vedno sem delal v prepričanju, da delam v naše dobro in zato nimam slabe vesti.«

Marjana M. Natek

Bogata gobja bera

Letošnja gobja bera je prav gotovo med najbogatejšimi, saj že vrsto let ni bilo toliko gob kot letos. Ob vsem tem pa se je gobarska sezona letos pričela izredno zgodaj. K temu je prispevalo glavni delež izredno toplo vreme v maju, ki je razveselilo prenekaterega gobarja, saj so gozdovi naenkrat postali pravi gobarski El Dorado.

Tudi Ivan Pišek iz Marija Reke je eden izmed tistih, ki jih je narava obdarila z gobami že v majskih dneh. Nekega dne se je vrnil domov s 124 izredno lepimi in čvrstimi jurčki, ki so romali v skrinjo in kozarce. Precej pa jih je razdelil sorodnikom, prijateljem in znancem. Ivan je strasten gobar in dober poznavalec gob. Če le ima čas, pogleda na svoje skrivne terene. Pravi da, če gobe rastejo, ne ostane praznih rok.

D. Naraglav

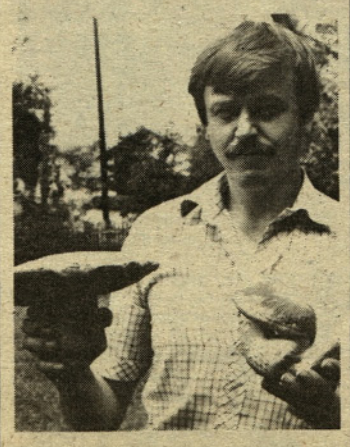

Ivan Pišek iz Marija Reke z dvema letošnjima trofejama

30 LET SADJARSTVA MIROSAN

Delavci Hmezadove organizacije Sadjarstvo Mirosan praznujejo letos tridesetletnico obstoja. Ta kolektiv je začel svoj razvoj z vzgojo sadnih dreves, do današnjih dni pa so se na tržišču uveljavili še s proizvodnjo kakovostnega sadja, ki ga v zadnjih letih tudi izvažajo. S strokovnim in vestnim delom so dosegli visoke hektarske donose in po tem močno prednjačijo nad slovenskim poprečjem. Letos pridelek sadja ne bo velik, predvsem zaradi katastrofalne pozebe, ki je njihove sadovnjake prizadela lansko leto.

V prvih letih le vzgoja sadnih dreves

Začetek sadjarstva na Mirosanu sega tri desetletja nazaj, ko so začeli to dejavnost razvijati na pobudo okrajne zadružne zveze. Takrat je predvsem primanjkovalo sadnih sadik, zato so se prvotno ukvarjali samo z drevesničarstvom. Proizvodnja je bila relativno majhna, saj so takrat vzgojili nekajkrat manj sadnega drevja. Že leto kasneje so dejavnost razširili še na pridelovanje sadja. Sprva so obnavljali le stare sadovnjake, kasneje pa so začeli intenzivno tudi s krčenjem gozdov še pridobivati ustrezna zemljišča. Desetletje po ustanovitvi so delavci Sadjarstva Mirosan gospodarili s 130 hektarji sadjarskih površin, zasajenih z jonatanom, zlatim in rdečim delišesom ter z zlato parmeno. Vseskozi se je ta delovna organizacija prilagajala potrebam in željam potrošnikov in zato so temu ustrezno spreminjali sortni sestav. Okoli leta petinsedemdeset so začeli intenzivneje uvajati novejše sorte jablan, s tem pa se je povečalo tudi število sadnih dreves na hektar. Pred to novostjo so gojili na enem hektarju od 400 do 500 sadik, medtem ko jih imajo sedaj tudi do šestkrat več. Tako so hektarski donosi večji, med prednostmi tovrstne vzgoje je tudi lažje delo v sadovnjaku.

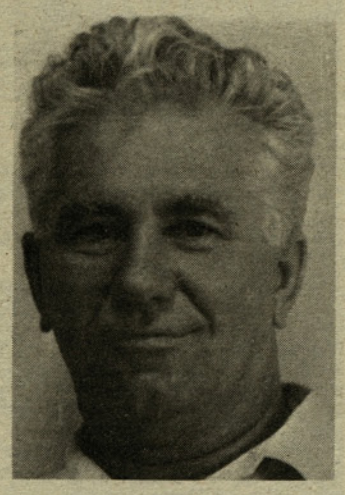

Vid Korber, direktor Sadjarstva Mirosan: »Uvajamo nove vrste sadja, predvsem tistega, po katerem je na tržišču največje povpraševanje. To so predvsem jonagold, elstar, gloster, idared, mostu in melbrose. Kupci najraje segajo po jabolkih sorte idared, čeprav po mnenju strokovnjakov to ni najbolj okusna sorta.

LE POPREČNA LETINA

Letos pričakujejo v Sadjarstvu Mirosan le poprečno letino. Toda pridelek bo kljub številnim napadom bolezni in škodljivcev kakovosten. Kot pričakujejo, bo letošnji pridelek okoli dva tisoč ton. To je več kot lani, ko je bil pridelek zaradi zimske pozebe zelo majhen, vendar precej manj od rekordne letine, ko so pridelali nad 3000 ton sadja. Hektarski pridelek bo sicer dober, zato ker imajo letos okoli 70 hektarjev manj zaradi zimske pozebe. Pričakujejo, da bo letošnji hektarski pridelek od 20 do 35 ton na hektar, kar je precej več kot je republiško poprečje, ki je od 10 do 15 ton na hektar. V kolektivu Sadjarstva Mirosan pričakujejo, da bodo osušene nasade obnovili v treh letih. Tokrat jim je na pomoč priskočila tudi širša družbena skupnost.

S prodajo sadja še posebej letos ne bodo imeli težav. S kakovostjo in dokaj zmernimi cenami so si pridobili stalne kupce. Obetajo se jim tudi možnosti prodaje na tuje tržišče oziroma v Zahodno Nemčijo. Njihovi kupci so namreč popolnoma zadovoljni s kakovostjo. Devizni zaslužek si obetajo še od izvoza sadilnega materiala, ki so ga doslej izvažali samo v Belgijo, poslej pa bodo tudi dobavitelji zahodnonemškim kupcem. Letno vzgojijo okoli 22 tisoč sadnih sadik, proizvodnjo pa bodo povečali na 33 tisoč. Medtem ko tuje kupce oskrbujejo predvsem s sadilnim materialom jablan, domačim nudijo še sadike hrušk, višenj, češenj, marelic in lešnikov.

Kolektiv Sadjarstva Mirosan je čedalje bolj zaskrbljen zaradi škode, ki jim jo vsako leto povzroča divjad. Srnjad se je v okoliških hribih preveč razmnožila, tako da tudi ograje ne bi pomagale veliko. Letos so imeli že, kot ocenjujejo, okoli 8 milijonov dinarjev škode. Tako da dveh hektarjev površin sploh ne obnavljajo več, ker jim nasade takoj uniči divjad.

MN—EP

Ob praznovanju tridesetletnice obstoja Sadjarstva Mirosan, ki bo 29. avgusta, bodo podelili priznanja za več kot dvajsetletno in desetletno delo v kolektivu. Več kot dvajset let so prispevali k razvoju delovne organizacije naslednji delavci: Ljudmila Bohte, Eva Kokot, Viktor Tovornik, Ignac Sobočan, Simon Napotnik, Vid Korber in Stanko Markuš. Priznanja za delo nad deset let pa bodo prejeli: Stane Šinkovec, Đajič Džordže, Štefan Gajšek, Ivan Lebar, Anton Slemenšek, Jože Terglav, Ljudmila Grofelnik, Ivan Pišek, Ivan Krošl in Cvetka Napotnik.

Gospodinja, katere mesar ne more naplahtati

»Ker ni mesarja, mi posodite mesarico, da si bom sam presekal tale kos mesa,« je te poletne dni prosil poslovodkinjo trgovine v žalski Nami nek občan. Že čez nekaj trenutkov ni mogel verjeti svojim očem, ko ga je drobna ženska v beli halji vprašala, s čim mu lahko pomaga. Takšnih pripetljajev je imela Irena Žgank iz Žalca kot izšolana mesarica v devetih letih nedvomno veliko. Menda je celo edina te vrste v žalski občini, tega sicer nismo preverjali, toda kot pribito bo držalo, da bi jih lahko prešteli na prste ene roke.

Dekleta se le s težavo odločajo za ta poklic, v katerem imajo glavno besedo moški, predvsem zaradi večjih fizičnih naporov. Tako je bilo tudi z Ireno, ki je med mesarje zašla povsem naključno. Današnje dni ji to delo ne dela preglavic, toda sprva je imela precej pomislekov. Takole pravi:

»Hotela sem postati trgovka in zato sem tudi zaprosila za štipendijo v Nami. Le-te so za ta poklic že razdelili in predlagali so mi, naj vzamem podobno: za mesarja-prodajalca. Naslednja manj prijetna ugotovitev je sledila, ko sem ugotovila, da v Celju te šole ni in da bom morala v Maribor. Svojih začetkov se najbolj spomnim po tem, da sem na praksi morala razlagati, da sem mesarica, kajti vsak je zahteval mesarja. Seveda sem si takrat še velikokrat porezala prste. Potem, ko sem se zaposlila, se mi je to zgodilo samo enkrat in sicer pri prerezovanju kruha. Takrat sem morala na bolezenski dopust, ki je še vedno edini v teh letih.«

Irena Žgank

Kot pravi, delovnega mesta ne bi menjala, zadovoljna je z njim in kadar potrebuje pomoč za dvigovanje težjih bremen, ji vedno kdo priskoči na pomoč. Poleg tega ji pride prav njen poklic tudi izven delovnega časa. Bolj poredko, pa vendarle. Ob času kolin njenemu očetu v Grižah ni treba tekati za mesarjem, saj ga ima kar v hiši.

Prav toliko je koristen za Ireno kot gospodinjo, saj jo njeni poklicni kolegi ne morejo naplahtati kar tako.

—mc.

V preteklih dneh se je v prodajalni M club v Žalcu mudil naš znani alpski smučar Bojan Križaj, ki pa se je prelevil v uspešnega poslovneža, ki s svojimi nasveti sodeluje pri izdelovanju športne kozmetike, ki nosi ime KRIŽAJ, dobite pa jo lahko tudi v prodajalni M club v Žalcu. V pogovoru nam je Bojan povedal, da bo tudi letos branil naše barve na tekmovanjih za svetovni pokal, čeprav razmišlja o prenehanju z aktivnim smučanjem. Priprave bodo potekale na Rogli in v Kranjski gori, 22. septembra pa bo Bojan prvič v letošnji sezoni stopil na sneg.

D. Smiljan

Savinjski magazin Žalec ob svojem jubileju:

35 let v službi potrošnikov

Jubilejnih 35 let obstoja in delovanja Savinjskega magazina Žalec je pomemben dogodek ne le za danes več kot 300-članski kolektiv, marveč tudi za vse potrošnike v Savinjski dolini, ki jim je Savinjski magazin ves čas zvesto služil.

Prehojena pot, v katero so vtkani uspehi, jih lahko navdaja s ponosom in zavestjo, da je bilo veliko narejenega za boljšo preskrbo in kulturno postrežbo potrošnikov. Uspehi so plod dobrega gospodarjenja in pridnega dela, nemalokrat pa tudi samoodrekanja, zlasti še, kadar so se sprijemali z novimi naložbami v korist boljšega, kulturnejšega poslovanja.

Z uspehi ovenčana jubilejna obletnica pa hkrati kolektivu postavlja nove obveznosti, riše jim še naprej strmo pot, ki ne bo brez težav. Pa so tudi vnaprej trdno odločeni, da bodo uresničili zastavljene naloge za hitrejši napredek, za lepši jutri.

Komaj peščica je članov v kolektivu, ki so bili ob samem začetku tistega januarskega dne 1952. leta, ko je bilo z odločbo takratnega okrajnega ljudskega odbora Celje-okolica ustanovljeno trgovsko podjetje Savinjski magazin s sedežem v Žalcu. Začetek je bil težak in vsi so se zavedali, da so si naložili težko breme. Čakalo jih je veliko obveznosti, na voljo pa je bilo le malo sredstev, delovnih prostorov in pripomočkov. Ni bilo primerne opreme, ne drobnega inventarja, pa še tisto, kar so imeli, je sodilo na odpad. Začeli so z enim samim kamionom, eno pisalno mizo in enim računskim strojem in z nekaj komaj primernimi lokali. Reševala jih je trdna volja in zavest, da je s trdim delom možno veliko postoriti. V 16 poslovalnicah so delali noč in dan in pri tem še pomislili niso na plačilo nadur. Čez tri leta so že imeli lastno skladišče za špecerijo in tekstil v Žalcu.

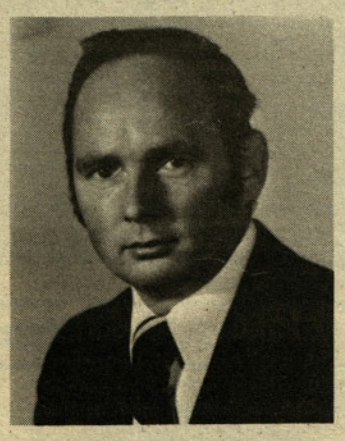

Karli Lobnikar, predsednik DS DO Savinjski magazin Žalec

Prišli so novi časi in z njimi reorganizacije, pa delitev podjetja. Ni naključje, da beležijo leto 1962 kot leto mnogih sprememb in združevanj in postavitev novih ciljev dela in razvoja. Povečali so poslovanje, beležili večje številke, začeli so obnavljati in specializirati številne trgovske lokale. Uspehi so se vrstili drug za drugim.

Ob teh organizacijskih spremembah je treba omeniti navezavo posebno dobrih stikov z grupacijo ABC Ljubljana. Leta 1974 se je Savinjski magazin vključil v SOZD Dobrina, ki pa ni pokazala zaželenih uspehov, zato so v letu 1978 iz te grupacije izstopili.

Bilo je še nekaj manjših organizacijskih sprememb znotraj delovne organizacije, ki danes združuje že nad 300 delavcev v več kot 30 delovnih enotah, od katerih je več kot polovica samopostrežnih prodajaln.

Med redkimi člani kolektiva, ki so od vsega začetka v podjetju, je tudi sedanji direktor Tone Privošnik:

»Ob ustanovitvi Savinjskega magazina je bilo zaposlenih vsega 33 delavcev. Poleg dobre volje in lastnega zanosa smo v kolektiv prinesli svoje takratno skromno imetje in ga vložili za uresničitev skupnih ciljev. Že takrat je bila dana vsem bodočim sodelavcem temeljna obveznost, da bo in je lahko »dostojen« član tega kolektiva le tisti, ki po svojih najboljših močeh daje in skrbi za uspešnost Savinjskega magazina kot celote.

Danes, ko ocenjujemo prehojeno pot, ugotavljamo, da smo našim bodočim sodelavcem ustvarili trdno osnovo za nadaljni razvoj in njihovo prihodnost.

Savinjski magazin se je v zadnjem obdobju močno spremenil. S formiranjem temeljnih enot preskrbe v osrčju občine so postavljeni temelji bodočega razvoja v trikotniku Šempeter, Polzela, Prebold. Ta osnova novih zmogljivosti je zagotovilo za nemoteno preskrbo občanov. Kljub mnogim potrebam je osrednja usmeritev Savinjskega magazina v gradnji novih zmogljivosti ponudbe po sodobni tehnologiji in zasnovi.

Tako se lotevamo gradnje blagovnic v Žalcu, perspektivno pa na Vranskem in Petrovčah, kot je predvideno v naših razvojnih načrtih.

Ob jubilejni obletnici je morda prav, da se spomnimo organizacijsko-razvojne faze. Po ustanovitvi Savinjskega magazina se je podjetje v kratkem obdobju reorganiziralo. Komaj se je konsolidiralo, saj je imelo lastno centralno skladišče za živilsko in tekstilno blago, je 1. julija 1954 leta prišlo do ponovne reorganizacije. Vznikla so nova podjetja in trgovine: Savinjsko trgovsko podjetje Polzela, Trgovsko podjetje Petrovče, Trgovsko podjetje Tekstilec Prebold. Samostojni trgovsko-rudarski magazin Zabukovica, Samostojna trgovina Rudar Griže, Samostojna trgovina Rimski hram Šempeter in Samostojna trgovina Vransko.

V letu 1962 so se navedenim podjetjem in trgovinam pridružile še trgovske enote kmetijskih zadrug ter gozdarskih in industrijskih magazinov. Tako je leta 1962 obstajalo pet trgovskih organizacij: Trgovsko podjetje Savinjski magazin Žalec, Trgovsko podjetje Sloga Prebold, Trgovsko podjetje DOM Žalec, Savinjsko trgovsko podjetje Polzela in Trgovsko podjetje Menina Vransko. Pozneje so se v delovno organizacijo vključili še podjetje Zaloga laškega piva Polzela, Gostinsko podjetje Braslovče in Gostinsko podjetje Hmeljar Žalec.

Kako nameravamo delati v prihodnje?

Savinjski magazin je organizacija, katere emblem pomeni znak uspehov in sodelovanja s potrošniki na področju preskrbe. Tako, kot je kolektiv do sedaj, redno, dosledno in tekoče opravljal svoje naloge, naj bi veljalo tudi v bodoče. Vse, kar smo v preteklem obdobju storili, da smo dosegli to, kar imamo, moramo še oplemenititi s še boljšo kakovostjo dela, disciplino, odgovornostjo in poslovnim redom. S temi sposobnostmi razpolagamo, kljub vsem gospodarskim težavam, ki spremljajo naše poslovanje.«

Čeprav Savinjski magazin od vsega začetka posveča vso skrb izobraževanju in usposabljanju kadrov, na tem področju zadnji čas ni opaziti zaželenih kakovostnih premikov. Pričakujejo in upajo, da se bo sedanji, ne najboljši sistem izobraževanja kadrov spremenil, izboljšal in da bo mladim poleg teoretičnega učnega programa omogočeno tudi več praktičnega, poklicnega dela.

Ni naključje, da danes kadri, ki so jih vzgojili in usposobili v Savinjskem magazinu, uspešno delajo širom Slovenije, tako da ima delovna organizacija tudi na tem področju svoj delež.

Kolektiv Savinjskega magazina se ob obletnici zaveda odgovornih nalog, s katerimi se bo treba spoprijemati v naslednjem obdobju. Boljše rezultate poslovanja bodo dosegli tudi z višjo stopnjo tehnologije, avtomatike in novega sistema informatike ter višjo tehniko v načinu ponudbe pa tudi postopnega uvajanja EAN sistema kodiranja.

Zapišimo še to, da ob jubilejni obletnici v kolektivu poteka razprava o elaboratu o družbeno ekonomski in samoupravni upravičenosti vključitve v SOZD MERX Celje. DO vidi v tem stabilnost in varnost poslovanja, s tem pa zagotovilo za še boljšo kvaliteto dela in večjimi ekonomskimi učinki.

Emblem Savinjskega magazina bodo ohranili kot znak uspehov in dobrega sodelovanja s krajani na področju preskrbe.

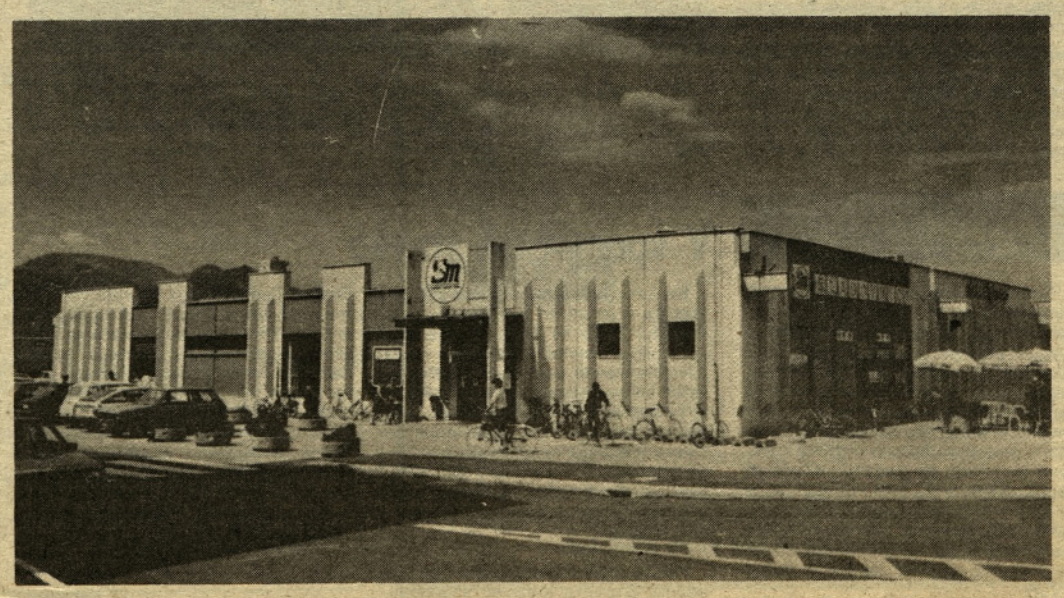

Tabor

Odkritje spominske plošče

V začetku avgusta so krajani Tabora že osmo leto zapored praznovali svoj krajevni praznik. V počastitev tega dne so se zbrali na slavnostni seji skupčine krajevne skupnosti, odkrili spominsko ploščo narodnemu heroju Konradu Žilniku-Slobodanu in organizirali vrsto športnih prireditev.

Ob odkritju spominske plošče je slavnostni govornik Anton Kotnik-Robida orisal življenjsko pot Konrada Žilnika, ki se je rodil v Kapli pri Taboru, v narodnoosvobodilni boj pa se je vključil v Nišu. V sosednjo republiko se je s starši preselil že pred začetkom druge svetovne vojne in se na tem območju kmalu vključil v politično delovanje. Kot je poudaril slavnostni govornik, ni pomembno, kje se je Konrad Žilnik boril, pomembno je, da se je boril za iste cilje. Zanje je dal tudi svoje življenje.

Na seji skupščine so opozorili na težave, ki še vedno tarejo to po velikosti tretjo največjo krajevno skupnost v žalski občini. Urejanje in vzdrževanje nad sedemdeset kilometrov cest so v Taboru problem številka ena, kajti denarja ni dovolj. Delovne organizacije, v katerih so zaposleni krajani Tabora, in pa SIS za komunalo in ceste so jim pri reševanju le-teh že priskočile na pomoč, kajti reševanja vseh potreb ne bi zmogla še tako velika solidarnost krajanov. Kot je povedal predsednik skupščine krajevne skupnosti Janko Drča, je med nerešenimi problemi tudi ureditev kanalizacije in telefonije.

Med večje uspehe v letošnjem letu krajani Tabora štejejo izglasovan krajevni samoprispevek. S tako zbranim denarjem bodo zgradili mrliško vežico in razširili telefonsko omrežje, kajti sedaj v oddaljenejših zaselkih nimajo niti enega telefonskega priključka. Obnovili pa bodo tudi dom TVD Partizan, ki je že nekaj let zelo potreben obnove.

Na slavnostni seji so podelili še priznanja OF in priznanja krajevne skupnosti. Priznanja OF so prejeli: **Lovska družina Tabor, Viktor Urankar, Jože Bukovec, Anton Drolc in Miha Dolar. Priznanja krajevne skupnosti pa: Gasilsko društvo Loke, Janko Drča, Osnovna šola Tabor in Vid Poznič.**

-mn.

Predsednik krajevne organizacije ZB Tabor Norbert Natek je odkril spominsko ploščo.

Griže

50 let lovske družine

V nedeljo so v Grižah s svečano sejo skupščine KS in družbenopolitičnih organizacij strnili letošnje praznovanje krajevnega praznika. Pred tem pa se je zvrstila vrsta športnih prireditev, med njimi so pripravili nogometno tekmo debeli—suhi, šahovski in rokometni turnir ter tekmovanje v streljanju z zračno puško. Moški pevski zbor Društva upokojencev je v letnem gledališču pripravil koncert s skeči, krajevna skupnost pa srečanje starejših krajanov. Praznovanje so pričeli člani gasilskega društva s proslavo ob 60-letnici, društvo pa je bilo ustanovljeno že leta 1924, kar potrjuje tudi letnica na praporu. Planinsko društvo je pripravilo pohod krajanov na Hom, kjer se je domača godba predstavila s koncertom, planinci pa so jim izročili skromno priznanje ob 105-letnici delovanja.

Visok jubilej pa letos slavi tudi lovska družina Gozdnik, ki je za to priložnost izdala vsebinsko bogato brošuro, pripravila razstavo, v nedeljo pa so se zbrali pri svojem domu na Gozdniku. Podelili so tudi priznanja dolgoletnim in zaslužnim članom družine.

Na svečani seji skupščine je njen predsednik Milan Zupanc poročal o opravljenem delu v preteklem letu. »Zaključena je izgradnja mrliške veže, za pomoč pri izgradnji tega objekta se vsem zahvaljujem in želim, da bi takšno razumevanje za reševanje skupnih problemov bilo prisotno tudi v prihodnje. Izglasovali smo krajevni samoprispevek, zato nas v naslednjem letu čakajo zahtevne naloge. Predvsem bomo morali poskrbeti za nove telefonske priključke v hribovitem predelu KS, urediti električno napeljavo v Zagrebenu, pereč problem pa predstavlja prostorska utesnjenost osnovne šole,« je med drugim dejal Milan Zupanc.

Priznanja krajevne skupnosti so prejeli: Gasilsko društvo Zabukovica, Dragica Kelher, Franc Planinšek, Karli Kolar, Milan Zupanc, Henrik Krušnik in Jože Cestnik.

jk

60 let organiziranega gasilstva v Zabukovici

Prva prireditev ob letošnjem krajevnem prazniku Griž je bila v Zabukovici, kjer so člani tamkajšnjega gasilskega društva proslavili 60-letnico obstoja. Trenutno najstarejši član društva — 73-letni Martin Čulk — se spominja, da je leta 1936 ob pristopu k društvu le-to dobilo motorko, ki je sedaj v žalskem gasilskem muzeju, in prapor, ki ga je izvezla Alija Drobež. Pri zagonu prve motorke v Zabukovici so imeli kar dvanajst botrov. Oba zgodovinska primerka so ob 60-letnici poleg drugih predmetov razstavili na slavnostnem prostoru. Martin Čulk, ki je bil 29 let rudar v zabukovškem rudniku, se spominja požara pred mnogimi leti, ko so izgubili štirinajst prijateljev rudarjev. Sam je takrat delal v nočni izmeni in pravi, da je bilo strašno.

Martin sedaj preživlja jesen življenja na manjši kmetiji sam. »Polovico ima sin, polovico jaz. Saj pravijo, da delo krepi človeka. In jaz še vedno delam, tudi pri gasilcih. Na srečo pa se je od naših časov do danes veliko spremenilo. Prej je bil glavni človek, zdaj tehnika, vendar pa brez človeka še vedno ne gre . . .«

Skozi naselje Zabukovica je krenila povorka članov gasilskih društev žalske občine, za slavnostno razpoloženje pa je igrala godba na pihala iz Zabukovice pod vodstvom Franca Tratarja. Raport je predal poveljnik Rudi Krk, številni govorniki pa so pohvalili dosedanje delo 64 članov gasilskega društva z eno člansko in dvema pionirskima desetinama.

Anton Gros je Dragu Tomažiču, Jožetu Kelnerju, Rudiju Krku, Francu Čretniku in Ivu Potočniku izročil republiška priznanja; Jože Kuder, predsednik Občinske gasilske zveze, pa Antonu Oblaku, Janku Hlačarju, Štefanu Germu, Francu Deželaku, Otmarju Hlačarju, Janku Potočniku in Matiji Knezu občinska priznanja. Društvena priznanja je podelil predsednik GD Zabukovica Drago Tomažič, poleg krajevnih skupnosti, gasilskih in kulturnih društev pa so jih še prejeli Jelko Pajk, Janko Tamše, Jure Feldin, Edi Pajk, Alojz Salobir, Miran Oblak, Toni Obreza, Srečko Feldin, Drago Tomažič, ml., Ivanka Krk, Ivanka Tomažič ter Jože in Helena Pevec.

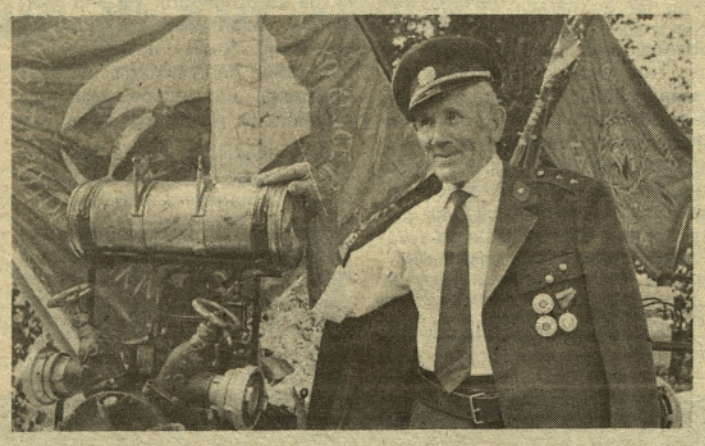

TV — Foto: L. Korber

Prebold

V spomin na stavko

Letos so krajani KS Prebold svoj krajevni praznik praznovali v sklopu občinskega praznika. V ta namen je večina aktivnosti potekala v tem času. Da stvari ne bi ponavljali, kar predstavlja dodatne stroške, so se odločili da krajevni praznik, ki ga druga leta praznujejo v tem času, obeležijo le s svečano sejo in podelitvijo priznanj krajevne skupnosti. Ne zavisno od tega pa bodo nekatera društva in organizacije v kraju v tem času pripravila določene aktivnosti, tako da nekega mrtvila v tem času ne bo. Za to pa bodo poskrbeli gasilci, planinci, jamarji in mnogi drugi.

Svečana proslava bo v nedeljo 31. avgusta v prostorih gasilskega doma Prebold. Z njo se bodo še posebno spomnili na obletnico 50-letnice velike tekstilne stavke slovenskih tekstilcev, kateri so se z visoko razredno zavestjo in solidarnostjo priključili tudi preboldski tekstilci. Prav ta dogodek pa so si v Preboldu izbrali za moto svojega praznovanja, saj je bilo z njim nakazano vse tisto, kar je klilo in dozorelo v najtežjih časih jugoslovanskih narodov, v NOB.

Kot že rečeno bodo na svečani seji podelili priznanja krajevne skupnosti. Emilija Černila, Olga Gorjup, Manja Herodež, Marjan Ribič, Ljubica Škrabe in Darja Trivan prejmejo priznanja krajevne skupnosti; Alojz Kranjc, Milan Škorjanc, Miran Vedenik prejmejo zlato značko KS; bronasto plaketo KS bodo podelili Antonu Bratuši, Francu Kalšku, Ludviku Seprimožniku, Viljemu Petku, Gasilskemu društvu Groblja, Hortikulturnemu društvu Prebold in Lovski družini Prebold. Srebrno plaketo KS pa prejmeta Avgust Dobriha in Vlado Skok.

D. Naraglav

Šešče

Skromni uspehi

Čeprav je krajevna skupnost Šešče letošnji praznik dočakala s skromnejšimi uspehi kot prejšnja leta, so njihovi uspehi v času, ko se srečujejo s pomanjkanjem finančnih sredstev in neodgovornostjo še posebno izraziti. Po mnenju predsednika krajevne skupnosti pa so zopet uspeli premagati zaostalost in stopiti v korak s področji, ki so bila zaradi boljše lokacije deležna večjih vlaganj družbenih sredstev in hitrejšega razvoja. V Šeščah so se ta sredstva nadoknadila z velikimi napori in prispevki krajanov v denarju, materialu in prostovoljnem delu.

Krajani naselja, ki šteje dvaindvajset gospodinjstev, imajo sedaj asfaltirano 200 m dolgo pešpot, ki povezuje manjše naselje s centrom Šešč, preuredili so tudi električni vod in sanirali cestno razsvetljavo. Komunala Žalec pa rekonstruira vodovod na gmajno, saj so zaradi predimenzioniranega in dotrajanega voda ostajali prebivalci v sušnejših obdobjih tudi po teden dni brez vode. V teku pa so tudi dela za ureditev knjižnice kulturnega doma Šešče-Matke, za katero je LIK Savinja-TOZD Šempeter prispeval potrebno opremo, Juteks Žalec pa je dal talne obloge. Ob zaključku srenjeročnega obdobja in v času praznovanja praznika krajevne skupnosti Šešče so natisnili brošuro »Krajevna skupnost Šešče«, ki jo je prejelo vsako gospodinjstvo. V počastitev praznika pa je bilo organiziranih več prireditev, med katerimi je bilo najodmevnejše srečanje starejših krajanov, starih 70 in več let, udeležili pa so se ga vsi, ki jim je zdravje to dopuščalo.

Tako so z letošnjimi uspehi v krajevni skupnosti **Šešče kar zadovoljni,** čeprav menijo, da bi se dalo še marsikaj narediti. Uspehe dosegajo z delom in s samokritičnostjo, saj pravijo da z delom DPO, zlasti s SZDL na čelu v KS ne morejo biti zadovoljni in zato so tem problemom namenili posebno pozornost in v ta namen tudi sestavili program, iz katerega je razvidno, kaj od omenjenih družbenopolitičnih organizacij pričakujejo. Vendar je ob tem treba povedati, da tudi KS sama ni storila vsega za njihovo delo, zlasti ni razrešila prostorskega problema, kajti zdavnaj so že mimo časi, ko se je dalo tudi pod vedrim nebom učinkovito delovati. Z delom ter prizadevnostjo se tudi krajani Šešč korak za korakom oddaljujejo od teh časov v boljši jutri.

Priznanje KS je prejel tudi Zdravko Zagožen

Vinska gora

Telefoni in ceste

V Vinski gori imajo navado, da ob krajevnem prazniku oberejo tudi sadove dela preteklega leta. Letošnja bera je bila še posebno bogata.

Največji delovni uspeh v zadnjih letih so dosegli z okrog 250 telefonskimi priključki. To je bila zares velika naložba denarja, udarniškega dela, dobre organizacije in požrtvovalnosti. Sicer pa je v Vinski gori udarniško delo že dolgo poznano kot sredstvo, s katerim je mogoče marsikaj doseči. Precej so ga vložili tudi v gradnjo odsekov cest v Janškovo selo — Dobrna in Vinska gora — Lipje. Pri cestah so bili tudi samoprispevki visoki, nekaj je prispevala SIS za komunalo in ceste v Žalcu, del pa nekatere delovne organizacije.

Ob krajevnem prazniku so pripravili športno srečanje s pobrateno krajevno skupnostjo Bele vode v občini Kruševac, igrico Mačeha in pastorka, srečanje starejših krajanov, taborniško srečanje med Pako in Vinsko goro, proslavili pa so tudi 10-letnico TVD Partizan.

T. TAVČAR

Letuš

80 let gasilstva

V Letušu so pred kratkim proslavljali 80-letnico gasilstva. Ob tej priložnosti je bilo več prireditev, ob sklepu praznovanja pa sta bili velika gasilska parada in slavnostna seja, ki so se je udeležili tudi predstavniki občinske gasilske zveze in drugi

O jubileju je na seji govoril predsednik društva Martin Lenovšek in med drugim povedal, da je bilo društvo ustanovljeno leta 1906., za prvega predsednika pa je bil izbran Karel Mešič. Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo 25 članov. To število se je potem iz leta v leto večalo, danes pa ima društvo že več kot sto članov. Pomembni mejniki v letuškem gasilstvu so še leto 1931, ko so kupili motorno brizgalno, 1966 prvi gasilni avtomobil in leta 1975 drugega. Že naslednje leto so pričeli z obnovo gasilskega doma, ki je sedaj vzorno urejen, da je Letušu v čast. Na seji so podelili več priznanj in odlikovanj. Republiško gasilsko odlikovanje III. stopnje sta prejela Martin Lenovšek in Janez Brinovec, plamenico II. stopnje Janko Jager in plamenico I. stopnje Jože Travner. Za 30-letno aktivno delo v gasilstvu je prejel priznanje društva Jože Travner, za 40 let Franc Levar in za 20-letno delo Vlado Štamol, Anton Kodre, Jožica Plaznik, Franc Dobnik, Miha Teržan in Branko Napotnik.

Tone TAVČAR

Braslovče

Težave z elektriko

Na območju Podvrha v braslovški krajevni skupnosti tožijo zaradi slabe električne napetosti. Najprej smo povprašali na krajevni skupnosti Braslovče, kjer so nam pojasnili, da so na Elektro distribucijo v Šempeter poslali že dva dopisa, s katerima so skušali pospešiti akcijo za ureditev teh problemov. Toda očitno so težave še kje drugje, zato smo obiskali tudi samo delovno organizacijo, ki je odgovorna za opravljanje teh del. Na Elektro distribuciji v Šempetru nas je sprejel **Andrej Volk,** vodja obratovanja za območje Šempeter, ki je zadevo takole pojasnil: »Najbolj kritično območje tod je severni in južni Podvrh, Sp. Gorče in Obramlje z okolico. Ta kraj je razmeroma gosto naseljen, zato se prebivalci tudi najbolj pritožujejo. Sam projekt teče že leto in pol, vendar ne brez težav. Projektant, ki izdeluje načrt, je naletel na ovire pri posameznih krajanih, ki niso dovolili postavitve transformatorja ali oporišč na svoji zemlji. Problemi so se pokazali tudi, ko smo hoteli vod speljati skozi gozd, kjer smo naleteli na nesporazum z gozdarji. Vse to smo po vseh neljubih dogodkih sedaj nekako uskladili, medtem pa je preteklo leto in pol, z njim narastel kup drugih, predvsem finančnih težav. Trenutno nimamo denarja niti za gradbeno dovoljenje, zato smo izvedbo načrta morali prestaviti v naslednje leto. Ker pa so naši viri le amortizacija in soudeležbe novih odjemalcev za priklop, se ta fond hitro prazni. Vzdržujemo približno 15 tisoč oporišč, od katerih jih je treba vsako leto zamenjati od 700 do 800, poleg tega pa še vsako leto zgradimo sedem do osem novih transformatorskih postaj. Tako smo do konca julija letos porabili že skoraj vsa sredstva, ki so bila namenjena za celoletno poslovanje. Torej v tem letu ni izgledov za kakršnekoli nove investicije. Denar je bil porabljen predvsem za vzdrževanje obstoječih naprav in za nekaj novih objektov. Res pa je, da smo območje Braslovč, predvsem celoten predel Podvrha postavili nekako na konec seznama za ureditev električnega omrežja, tako da je to območje zelo slabo oskrbovano z električno energijo, saj je tu le en transformator, ki stoji v Malih Braslovčah, in ko pride do večje frekvence, transformator ne zmore obremenitve, zato prihaja do izpadov. Upamo, da bo naslednje leto dokončno rešen problem denarja in da bomo ljudem na tem območju lahko zagotovili kvaliteto, do katere so upravičeni, saj jo tudi plačujejo. Predvidevamo, da bomo transformator v Spodnjih Gorčah postavili še letos, v južnem Podvrhu pa naslednje leto.«

Mateja Dolar

Žalec

Mladi fazani so že v naravi

Na zemljišču ob Lavi, ki je last Milana Cokana, so člani lovske družine Žalec izpustili v naravo odrasle fazane. 200 mladih fazanov so kupili julija v Cerkljah na Gorenjskem, vsak pa jih je veljal tisočaka. Hraniti so jih morali dvakrat dnevno, vedno pa so morali imeti tudi dovolj sveže vode. V začetku so mladi fazani jedli brikete in krmila, predno so jih spustili v naravo, pa koruzo in pšenico. Najvažnejša zanje je podrast, ki je bila na Cokanovem zemljišču dobra.

Lovci so fazane odpeljali v štiri revirje svoje družine, namenili pa so jih samo domačim lovcem, odločili pa so se tudi, da bodo letos manj streljali, ker bi jato radi okrepili. Nove fazane bodo nabavili tudi prihodnje leto, ob tem pa so se odločili, da bodo kupili tudi 150—200 jajc ter sami poskrbeli za valjenje mladih fazanov. To bodo počeli v Pirešici, na Jedrti, v Gotovljah in ob Lavi. Izkušeni lovec Ivan Rojc, ki je poleg Janka Petrička še edini živ soustanovitelj lovske družine Žalec, ki letos slavi 40-letnico obstoja, nam je povedal: »Fazan se hrani s 50 odstotki mesa in 50 odstotki žitaric. Ko ga izpustimo, ga damo k prostoru, kjer je pripravljena hrana z vodo, da se na to mesto navadi in se sem nato vrača. Je pa fazan izredno koristen, saj uničuje mrčes in celo kače.«

Ob 40-letnici, ki jo bodo proslavili 14. septembra pri lovski koči na Rinki, bodo odprli nov asfaltni odsek ceste v dolžini 200 metrov do koče. Cesta je široka štiri metre z urejenimi bankinami. Vsak lovec je v začetku prispeval za cesto po 10 do 30 tisoč din ter še pomagal s prostovoljnim delom, kjer so opravili 550 udarniških ur. Na proslavi, kjer bo tudi tekmovanje na glinaste golobe ter na tarči srnjaka in merjasca, bodo najzaslužnejšim lovcem tudi podelili priznanja.

TV

POLETJE — ČAS PLANINSKIH TABOROV

V Juliju in avgustu je bil v Logarski dolini že četrto leto zapored tabor pionirjev planincev. V štirih izmenah so se ga udeležili pionirji iz PD: Zabukovica, Žalec, T. Velenje in Prebold, mladinci PD Žalec pa so imeli samostojni tabor. V taboru je bilo 110 mladih planincev, obiskovali pa so posamezne vrhove v okolici in imeli predavanja iz planinske šole.

Omeniti velja, da je ta oblika dela s pionirji precej draga, zato si društva, ki ga organizirajo pomagajo s prispevki iz združenega dela, nekaj prispevajo starši, svoje pa primakneta tudi TKS in štab Teritorialne obrambe.

Mladinski planinski delovni tabor pa je bil letos na planini Zaprikraj pri Kobaridu, iz naše občine se ga je udeležila Danica Turnšek iz Griž. Tabor je mednarodnega značaja in ne pozna pomanjkanja brigadirjev, v njem pa je bilo 40 udeležencev, med njimi devet iz inozemstva, dva sta prišla celo iz Amerike.

Poleg urejanja pašnikov, so imeli vrsto družabnih iger, Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije pa je organizirala tudi tečaj za mladinske vodnike in gorske stražarje, ki se ga je udeležila tudi Danica in sedaj že lahko samostojno vodi lažje ture in pomaga pri težjih. V treh tednih tabora so izkopali poldrugi kilometer jarkov za vodovod, očistili so pašnike in uredili cesto k pašnikom.

Poletni planinski tabori so torej oblika povezovanja dela in vzgoje, kar brez dvoma vpliva na uspešen razvoj planinstva.

-fj

Mesarič tretji v Jugoslaviji

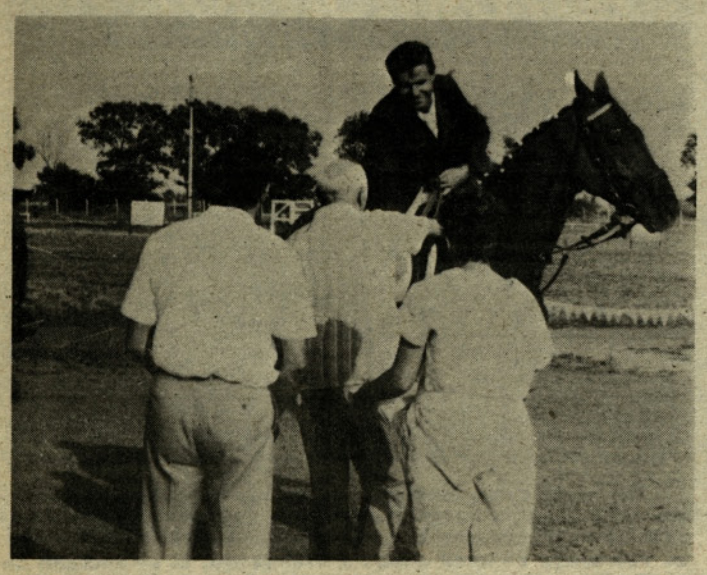

9. in 10. avgusta se je na hipodromu v Zobnatici, v Vojvodini odvijalo finale državnega prvenstva v preskakovanju zaprek, ki je minilo v znamenju slovenskih predstavnikov.

Konjeniški klub Gotovlje je zastopal Franc Mesarič s konjem Dragonarjem, ki je v konkurenci najboljših tekmovalcev in konj iz cele Jugoslavije osvojil odlično tretje mesto in znova dokazal, da sodi v sam jugoslovanski vrh.

Sicer je bilo tekmovanje zelo zanimivo, saj so bili favoriti za prvo mesto kar štirje. Na koncu se je najbolj srečno končalo za Jožeta Štiftarja, ki je s konjem Atomom iz KK Maribor zmagal, drugi je bil Milan Milutinović na konju Right one iz KK Milicionar — Beograd, tretji pa je bil naš Franc Mesarič s konjem Dragonarjem iz KK Gotovlje.

Po zaslugi Franca Mesariča in ostalih vodilnih članov se je Konjeniški klub Gotovlje razvil v enega najboljših športnih kolektivov, kar nam dokazujejo tudi doseženi rezultati. Vsem pa so znani pogoji, v katerih delajo člani kluba. Pravi zaradi problemov, ki tarejo gotoveljske konjenike, vsi pričakujejo pomoč pri izgradnji hleva za 12 tekmovalnih konj, s tem pa tudi pomoč pri doseganju dobrih športnih rezultatov.

V teh dneh pa je na naslov Konjeniškega kluba Gotovlje prispelo še eno priznanje, ki ga je poslala Konjeniška zveza Jugoslavije: Franc Mesarič bo s konjem Dragonarjem nastopal za jugoslovansko državno reprezentanco na mednarodnem turnirju v Istanbulu, za zveznega trenerja jugoslovanske državne reprezentance pa je imenovan gotoveljski konjeniški delavec Ervin Čas.

Tekst in foto: D. Smiljan

Nogomet v Žalcu si utira pot k slovenskemu vrhu

Nogometni klub Žalec je v pretekli sezoni dosegel to, kar pristaši nogometa v Žalcu že dolgo ne pomnijo. Uvrstili so se namreč v drugo slovensko nogometno ligo — vzhod. V medobčinski ligi so od skupno 22 odigranih tekem vse zmagali in zasluženo osvojili prvo mesto, kar pa je bil le korak k popolnemu uspehu, ki so ga dosegli v kvalifikacijah za vstop v ligo, kjer so bili zopet prepričljivo najboljši z gol razliko 12:1, saj so od šestih odigranih tekem kar petkrat zmagali in enkrat igrali neodločeno.

Predsednik NK Partizan Žalec **Božo Andoljšek** nam je povedal, da uspeh žalskih nogometašev ni zgolj naključje, temveč je rezultat trdega dela, tako vodstva kot tudi same ekipe. Moštvo se je v pretekli sezoni predstavilo kot homogena ekipa, ki je celotno prvenstvo in kvalifikacije odigralo odlično, brez večjih nihanj v formi, ekipo pa je vodil trener Živko Stakić, pod njegovim vodstvom pa bo ostala tudi v naslednji sezoni. Med igralci doslej ni nihče z igro posebno izstopal, moštvo je bilo kvalitetno predvsem zaradi dobro organizirane kolektivne igre. Kljub temu pa velja pohvaliti igro Druškoviča, ki je prišel z Gomilskega in pomeni za ekipo pravo osvežitev, kot tudi izkušenega Mavreka in Naprudnika ter mlajših: Klinca, Jelena in Kotnika. Z odličnimi obrambami pa se je izkazal vratar Verboten.

In načrti?

V prihodnji sezoni bosta v ekipi igrala dva novinca: Kljajič iz Titovega Velenja in Lapuh z Vranskega, iz JLA pa se bosta vrnila Kozar in Herič. Čeprav bo boj za obstanek težak, pa lahko realno pričakujejo uvrstitev nekje v sredini tabele, z malo sreče pa se lahko uvrstijo celo kje pri vrhu, kar bi omogočilo vstop v 1. SNCL, saj spremenjeni pravilnik omogoča uvrstitev v višji rang tekmovanja prvim trem uvrščenim v prvenstvu.

Še naprej pa načrtujejo delo z mladimi v pionirski, kadetski in mladinski ekipi, saj je le-to porok za kvaliteto nogometnega kluba kot celote. V veliki meri bi jim pri tem lahko pomagala športna društva na osnovnih šolah, če bi mladim talentiranim igralcem posvečala večjo pozornost. Prav v ta namen načrtujejo »nogometno šolo«, ki naj bi v sodelovanju s šolskimi športnimi društvi obrodila dobre rezultate.

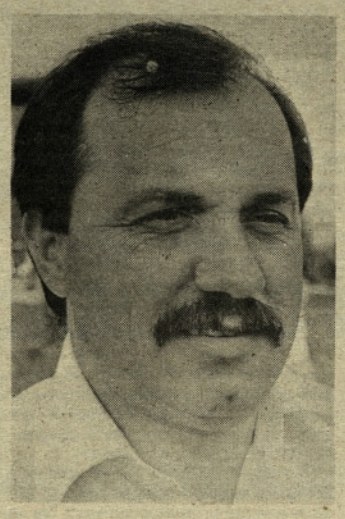

Božo Andoljšek

Kaj pa finančna sredstva?

Za pridobitev le-teh računajo na pomoč širše družbene skupnosti, saj bodo le z njeno pomočjo zagotovili pogoje za nemoteno delo. Finančni proračun za jesenski del prvenstva naj bi znašal približno okoli tristo starih milijonov, z njimi pa bi krili stroške potovanj, trenerja, sodnikov.

Upamo, da bo prizadevno vodstvo NK Partizan Žalec v načrtih uspelo in da bodo ljubitelji nogometa v Žalcu prišli na svoj račun.

D. Smiljan

Kdaj vsi učbeniki?

MLADINSKA KNJIGA Žalec nas je obvestila, kdaj bodo v prodaji posamezni učbeniki in delovni zvezki, ki so trenutno še v tisku. Tako naj bi **Matematika za 2. razred** izšla **4. septembra, Spoznavanje narave za 5. razred 15. septembra,** na ta dan tudi **Matematika za 7. razred,** učbenik **Zgodovina za 7. razred 4. septembra, Zgodovina na 7. razred — vaje pa 9. septembra.** Gradivo za **literarne mape za 5., 6., 7. in 8. razred 5. septembra** in **Zemljepis za 8. razred 10. septembra.**

V. Ck

DEŽURSTVO NA VODOVODU

Dežurstva in pripravljenost v času od 25. 8. do 22. 9. 1986

Do Komunala Žalec obvešča vse uporabnike vodovodov v občini, da bodo po razporedu dežurstev in pripravljenosti v času od 25. avgusta do 22. septembra dežurni:

od 25. 8. do 1. 9. Franc KOS, Jezerce 8, Šmartno v Rožni dolini;

od 1. 9. do 8. 9. — Janko JEZERNIK, Jezerce 1, Šmartno v Rožni dolini;

od 8. 9. do 15. 9. Aleš SALEZIN, Kasaze 91/a, (pri KIL Liboje);

od 15. 9. do 22. 9. pa Stanko VENGUST, Rupe 8, Šmartno v Rožni dolini.

Dežurni monter dežura oziroma je pripravljen doma v popoldanskem času, t.j. v času izven rednega delovnega časa ob delavnikih ter ob prostih dneh (sobota, nedelja, prazniki).

Uporabniki lahko prijavijo okvaro na vodovodu tudi pisno. Takrat oddajo prijavo v nabiralnik pri vhodnih vratih sedeža DO v Žalcu, Nade Cilenšek 5.

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti našega dragega

Rada Hlačarja

iz Zabukovice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Prisrčna hvala govornikom za poslovilne besede, rudarjem, gasilcem, pevcem in godbi.

Vsi njegovi

2. Savinjski kolesarski maraton

V lepem, sončnem vremenu se je v nedeljo, 10. avgusta, odvijal 2. Savinjski kolesarski maraton, ki ga je odlično pripravil Kolesarski klub Žalec. S startom ob 8 h se je izpred hotela GOLDING-RUBIN podalo na 70 kilometrov dolgo pot 627 kolesarjev iz cele Slovenije. Najhitreje je na cilj pripeljal Iztok Melanšek (KK Merx Celje), ki je progo prevozil v eni uri in petinpedesetih minutah. Najstarejši udeleženec maratona je bil 73-letni Alojz Zabovnik iz Zabukovice, najstarejša udeleženka pa je bila 54-letna Vera Mihelič, članica ljubljanskega Roga. Skozi cilj sta pripeljali tudi dve štiričlanski družini, družini Motoh iz Litije ter družina Sršen iz Arje vasi. Najštevilnejša je bila ekipa SIP-a iz Šempetra, ki je štela 27 udeležencev maratona. Vsak udeleženec maratona je prejel spominsko medaljo.

»Uspeh je množičnost,« pravijo vneti delavci Kolesarskega kluba Žalec, ki so pod pokroviteljstvom Pivovarne Laško odlično pripravili 2. Savinjski kolesarski maraton.

D. Smiljan

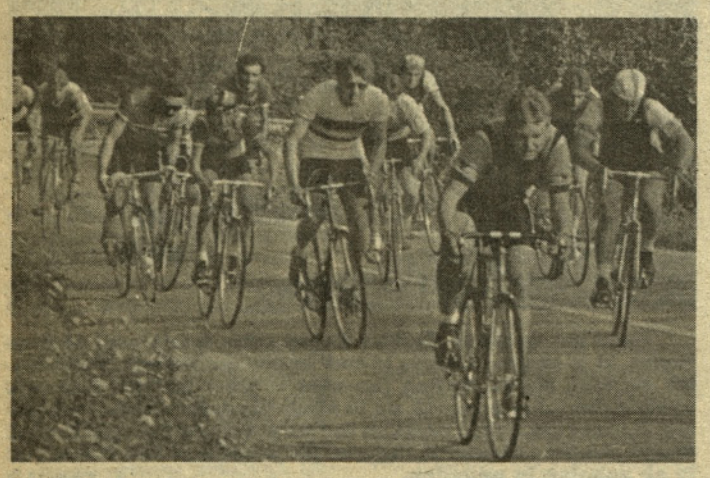

Svetlana Kitić v Žalcu

V začetku meseca avgusta je bila v Žalcu na desetdnevnih pripravah s svojimi klubskimi tovarišicami iz rokometnega kluba Radnički iz Beograda **Svetlana Kitić,** trenutno naša najboljša rokometašica.

Svetlana je bila rojena v Tuzli. Najprej je trenirala košarko, vendar so trenerji menili, da je kljub svojim 172 centimetrom za ta šport premajhna in tako je opustila misel na kakršnokoli napredovanje v tem športu. Leta 1973 se je lotila rokometa in kot prizadevna in nadarjena igralka tudi uspela.

Do danes je Svetlana nosila državni grb kar 154-krat in vsakokrat prispevala bistven delež k uspehom naše reprezentance. Zelo uspešna je tudi v državnem prvenstvu, kjer je dosegla že preko 600 golov, kar je absolutni jugoslovanski rekord.

Odkar nastopa za jugoslovansko reprezentanco, se z vseh večjih tekmovanj vrača z medaljami. Leta 1978 je z reprezentanco na svetovnem prvenstvu v ČČSR osvojila naslov svetovnih prvakinj in še isto leto bila upravičeno proglašena za športnico leta v Jugoslaviji. Na olimpijskih igrah v Los Angelesu l. 1984 je poleg zlate medalje za našo reprezentanco osvojila tudi naslov najboljše rokometašice. Letos bo z našo reprezentanco nastopila na SP v Holandiji in upa na najboljše.

Sicer pa v svojem klubu ni aktivna le kot odlična igralka, temveč je tudi referentka za propagando, istočasno pa je trener mladinske ženske rokometne vrste Radničkega.

V zasebnem življenju, ki pa ga je zelo malo, kot pravi, se ves prosti čas posveča štiriletnemu sinu Nikoli. Upa, da bo bolje, ko bo po končani karieri aktivnega igranja stopila med trenerje.

Žalec ji je zelo všeč, saj ima idealne pogoje za trening: blizu je stadion, blizu je športna dvorana s čudovitim igriščem, svež zrak, mir in tišina. Meni, da bi bilo zadovoljstvo popolno in pravi raj za športnike vseh kategorij, če bi imel Žalec še zimski bazen, kar bi bistveno vplivalo na dobro počutje športnikov po napornih treningih.

Mateja D.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

Terezije Laznik

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo duhovniku za opravljen obred in pevcem.

Vsi njeni

Odlični pogoji za trening

»Vodstvo FK Bačka Palanka nam je predlagalo, da izberemo Žalec za mesto priprav na novo sezono. Sedaj smo se prepričali, da so v Žalcu resnično odlični pogoji za trening, z dobrimi vtisi pa so se vrnili tudi naši mladinci, ki so v Žalcu gostovali junija. Športni center resnično nudi vse pogoje za trening, zelo smo zadovoljni tudi z nastanitvijo v hotelu Golding-Rubin.

Spoznali smo veliko novih prijateljev in zagotavljam vam, da bomo še prišli.

Tudi drugim ekipam iz Bačke Palanke bomo predlagali, da priprave opravijo pri vas,« je dejal trener članske nogometne ekipe Ilija Tojagić. »FK Bačka Palanka je več let igral v drugi zvezni ligi, sedaj igra v republiski, naše želje pa so: ponovno se vrniti v drugo ligo, če pa bo ustanovljena medrepubliška, pa bodo zadovoljni tudi z uvrstitvijo v to ligo. V naši ekipi igrajo predvsem domači igralci, med njimi pa so dijaki, študentje in delavci. »Nogometašem

Ilija Tojagić

pobratene občine Bačka Palanka želimo še veliko nogometnih uspehov.

jk

Program prireditev v septembru

od 12. do 20. sept.	TABORSKI KULTURNI DNEVI — ŽALEC
14. september	KMEČKA TOMBOLA — VRANSKO
20. september	JESEN V PEKLU — ŠEMPETER
	REPUBLIŠKO TEKMOVANJE VOZNIKOV TOVORNIH VOZIL IN AVTOBUSOV — Poligon ŠEMPETER
21. september	TABOR LJUDSKE FRONTE — MRZLICA

Dom na Bukovici raste

Žalski planinci nadaljujemo z izgradnjo planinske postojanke na Bukovici (nad Grižami). Predvidevamo, da bo zgradba v oktobru pod streho. Razumevanja smo deležni pri delovnih organizacijah, obrtnikih in nekaterih simpatizerjih zlasti pri pridobivanju materiala in nudenju uslug. Občinska telesnokulturna skupnost nam je dala na voljo rušenje nedograjene zgradbe ob žalskem stadionu. Nekaj materiala s te zgradbe bomo koristno uporabili pri planinski postojanki.

Gradbeni in upravni odbor planinskega društva pričakujeta razumevanje in podporo članstva in drugih tudi v prihodnje. Občane krajev pod Bukovico, zlasti krajevnih skupnosti Griže, Liboje, Petrovče in Žalec pa vabimo na obisk te lepe in lahko dostopne planinske točke.

Janez Meglič

Književna mladina vabi

Književna mladina Žalec vabi k sodelovanju mlade, ki se ukvarjajo s pisanjem:

— proze, poezije, dramatike, potopisov

— črtic. novel, humoresk

— skečev, enodejank

— scenarijev za proslave in prireditve

— kritične prispevke in podobno.

V oktobru bomo izdali glasilo Književne mladine z naslovom MI, zato nam do 30. septembra 1986 pošljite svoje prispevke v tipkopisu s točnim naslovom avtorja in sicer na Občinsko konferenco ZSMS Žalec s pripisom za Književno mladino.

Želimo, da bodo dela novejšega datuma in s pridihom poletja!

Književna mladina Žalec

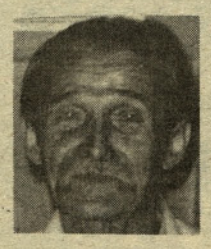

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta

Valentina Roma

iz Liboj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sovaščanom Liboj, ki ste darovali cvetje. Posebno se zahvaljujemo delovnima organizacijama GRADNJI in SAVINJSKEMU MAGAZINU, govorniku in godbi na pihala Liboje ter duhovniku za opravljen obred.

Žalujoči: hčerka z družino, vnukinja Ksenja z možem in ostalo sorodstvo

K počitku leglo je telo,
a delo tvoje in ljubezen
pozabljeno ne bo.
K. Meško

V SPOMIN

5. septembra mineva leto žalosti, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil dobri in skromni mož in stric

Ivan Povše

iz Kasaz

Tih in skromen, kot si živel, si odšel tja, kjer ni več trpljenja in od koder ni več vrnitve. Ostali so le spomini in sledovi tvojih pridnih rok in žalostno spoznanje, da se ne vrneš več med nas.

Prisrčna hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob, prižigate svečke, prinašate cvetje ter mislite nanj.

Žalujoča žena Ana in sorodniki

DA NE POZABIMO

50 let po španski državljanski vojni

Letos se hkrati s petinštiridesetletnico ljudske vstaje proti fašističnim zavojevalcem spominjamo v Jugoslaviji tudi 41-letnice zmage nad fašizmom in 50-letnice začetka španske državljanske vojne oziroma udeležbe jugoslovanskih prostovoljcev v boju španskega ljudstva proti fašizmu in 50-letnice ustanovitve mednarodnih brigad.

Boju španskega ljudstva se je odzvalo 575 Slovencev, med njimi tudi šest iz Savinjske doline, od katerih sta dva padla. To so bili: **Ferdinand Praznik,** rojen 1892, umrl je v Preboldu leta 1974; **Anton Petek,** rojen v Grižah, iz Španije interniran v nemška taborišča, kjer je leta 1945 umrl; **Anton Ledinek,** roj. v Grižah, po vojni je živel v Senovem in tam leta 1960 umrl; **Florjan Pohlin,** rojen v Zabukovici, padel je pri Madridu leta 1936; **Ivan Šalej** iz Drešinje vasi, ki je prav tako padel neznano kje v Španiji, ter **Dušan Kveder-Tomaž,** urednik lista SKOJ Mlada pota. Ko je bil list prepovedan, se je Kveder zatekel v ilegalo, in sicer najprej v Kapljo vas, nato pa je bil dva meseca v Šeščah pri Novakovih. Od tod je ilegalno odšel na zdravljenje v ljubljansko bolnišnico, od tu pa preko Pariza v Španijo. Bil je med tistimi Jugoslovani, ki so se med prvimi pridružili boju španskega ljudstva, nato pa se je pridružil še protifašističnemu boju na domačih tleh. »Naši Španci«, kakor so jih ljudje imenovali, so iz Španije prinesli bogate politične in vojaške izkušnje, kar potrjujejo tudi izredno odgovorne vojaške naloge, ki so jih opravljali v narodnoosvobodilnem boju.

Dušan Kveder-Tomaž je že avgusta 1941 pobegnil iz koncentracijskega taborišča v Nemčiji in takoj vstopil v NOV. Bil je član Pokrajinskega komiteja za Štajersko, opravljal je odgovorne naloge v drugi grupi odredov, v 4. operativni coni, leta 1943 pa je postal načelnik glavnega štaba NOV Slovenije.

Med Slovenci, ki so z dela v Franciji in Belgiji odšli v Španijo, je bil tudi Franc Pohlin, rudar iz Zabukovice. S sedemnajstimi leti je odšel v Nemčijo, nakar se je vrnil v domači kraj in se zaposlil v Pavlinovem rudniku v Libojah. Bil je med rudarji, ki so leta 1926 zahtevali boljše življenjske pogoje, večje mezde in se borili za osemurni delavnik. Ker je bil odpuščen, se je napotil v Belgijo in Francijo, od tod pa naprej v Španijo, kjer je leta 1936 pri Madridu padel. Po njem se imenuje tudi ena izmed ulic v Žalcu.

Ob tem je treba poudariti, da je Komunistična partija Jugoslavije organizirala široko in aktivno akcijo za pomoč španski demokratični republiki. Tudi partijske organizacije na območju Savinjske doline so v tisku in besedi prikazovale razvoj dogodkov v Španiji, saj so razširjale vrsto brošur, ki so pojasnjevale boj španskega ljudstva in prikazovale fašistično nevarnost za ves svet.

F. Ježovnik

Turizem niso bili ljudje

Slogan »Turizem smo ljudje« je ob oceni letošnje turistične sezone precej izgubil na svoji vrednosti. Res, da je vsaka ocena lahko subjektivna, če pa je točna, je pa gotovo objektivna. Čeprav se je sedaj jeza že nekoliko ohladila, grenki spomini pa tudi odločitev, da tja ne grem več, pa je ostala. Seveda posameznih primerov ni mogoče posplošiti, zagotovo pa lahko trdim, da predvsem turistični in gostinski delavci niso opravili izpita. Celo krepko padli so, največja škoda pa je, da popravnega izpita ne bodo mogli neprestano opravljati. Turistična sezona, predvsem njen višek, se je letos strnila v mesecu avgustu, zato je bil povsod velik naval domačih in tujih turistov. Kljub temu da je naval lahko tudi opravičilo, vendar vse skupaj nič ne pomaga, saj bo zaradi tega predvsem slabši zaslužek. Najbrž pa se za to ne menijo gostinski delavci, ki jih je več bilo videti med tujci v sobah, prikolicah in šotorih, kjer je tako pravijo poznavalci, marsikatera deviza stekla v njihov žep. Zato so nekateri gosti imeli prednost, ne nazadnje tudi pri čakanju na hladno pivo, ki ga je za domačo besedo bilo mnogo teže dobiti. Ko greš na dopust, pričakuješ, da se boš spočil, prepustil soncu in vodi, vendar pa so pričakovanja bila le pobožna želja. Vsaj tako je bilo v znamenitem in toliko hvaljenem avto-kampu Straško v Novalji. Najprej želim povedati, da je Kompas veliko vložil v ureditev tega kampa in da je resnično lepo urejen. Več kot kritiko pa lahko izrečem na račun prodajalke v trafiki, prodajalk v trgovini in tudi gostincev v restavracijah, ki so povzročali veliko slabe volje.

Pa tudi previden si moral biti, zanje je 100 ali 1000 din skoraj vseeno. Predvsem pa so bile mučne vrste, v katerih sem vsak dan prebil polovico dneva. Pohvale si ne zasluži niti vodstvo kampa, ki je na pripombe odgovarjalo, če vam ni prav, se pa prestavite. In najbrž se bomo, ne bi pa škodilo, če bi tudi Kompas koga prestavil in ne zapravljal dobrega imena ob takšnih ljudeh, ki mislijo, da lahko počnejo, kar hočejo. Predvsem pa mislijo, da je vsaka pripomba, pa tudi dobronamerna, »zajebavanje« pa tudi nacionalizem.

jk

ljubljanska banka

S tekočim računom v minus do 40.000

Banka še vedno spodbuja plačevanje s čeki oziroma poslovanje na osnovi tekočih računov. Varčevalci sami pa so se tudi že lahko prepričali, da je poslovanje z njimi dostikrat tudi hitrejše, saj jim je prihranjeno čakanje pred bančnimi okenci, pa tudi sicer je bančna storitev ob predložitvi čeka za izplačilo gotovine bistveno hitrejša.

Razen te ugodnosti lahko imetniki tekočih računov pooblastijo banko za poravnavo rednih mesečnih obveznosti, ki se pojavljajo v enakih in neenakih zneskih (časopisi, RTV, obroki za knjige, posojila, elektrika, telefon itd.).

Prednost imetnikov tekočih računov pa je vsekakor tudi možnost prekoračitve sredstev na tekočem računu, vendar po predhodni odobritvi banke. Od 14. avgusta dalje se lahko imetniki tekočih računov po sklepu izvršilnega odbora Ljubljanske banke—Splošne banke Celje zadolžijo največ za **40.000 dinarjev** ob že sedaj veljavnih pogojih za prekoračitev v minus: to pa je predvsem redno ohranjanje pozitivnega stanja na tekočih računih.

Dovoljeni limit v minus do 40.000 dinarjev velja torej tudi na območju poslovanja LJUBLJANSKE BANKE—SPLOŠNE BANKE CELJE

Komu mar prometni znaki

Krajani Šentruperta so bili prepričani, da bodo s postavitvijo prometnih znakov, ki omejujejo hitrost vožnje na 40 m in dovoljeno vožnjo za lokalni promet, rešili varnost krajanov, vendar se dogaja prav nasprotno. Promet skozi naselje je vedno gostejši, varnost pa najbolj ogrožajo nevestni vozniki, ki ne upoštevajo omejitev hitrosti. Krajani so hoteli cesto zapreti, vendar pa so potem ugotovili, da takšen ukrep ni sprejemljiv. Dodati pa je treba, da enosmerna prometna ureditev benzinske črpalke voznike sili, da vozijo skozi naselje. Odločitev krajanov o zapori ceste pa je povzročila, saj tako upajo, hitrejše reševanje tega problema. Na sestanku krajevne skupnosti so prizadeti krajani zahtevali odgovornejše in hitrejše reševanje prometne varnosti. Na seji je bilo danih več predlogov, vendar pa so se odločili, da bodo za pomoč zaprosili prometne strokovnjake, predvsem pa bodo morali za rešitev več storiti tudi sami. Predstavnik sveta za preventivo v cestnem prometu je namreč predlagal prijavo neodgovornih voznikov sodniku za prekrške in postaji milice. Ker je resnično ogrožena varnost krajanov Šentruperta, še zlasti otrok, naj velja tudi naše opozorilo voznikom o doslednem upoštevanju prometnih znakov. Verjetno pa bi precej pomagalo večkratno posredovanje prometne milice, kajti le kazen je učinkovita, so na sestanku menili prizadeti krajani.

jk

Zlata poroka Goropevškovih

Pred dnevi sta 77-letni Franc Goropevšek in 68-letna Jožefa, rojena Ramšak, iz Zabukovice v KD griže praznovala 50-letnico skupnega življenja — zlato poroko.

Franc se je rodil 1909. leta kot prvi sin v sedemčlanski kmečki družini. Osnovno šolo je obiskoval v Grižah, nato pa se je izučil za mlinarja in tesarja.

Jožefa se je rodila 1919. leta v Zabukovici v petnajstčlanski rudarski družini. Osnovno šolo je obiskovala v Grižah ter se po končani šoli izučila za šiviljo. Kljub delu doma je rada prepevala v pevskem društvu Griže. V imenu uredništva jima kličemo še na mnoga leta.

TONE TAVČAR

Izletnik Celje

TOZD TURISTIČNA AGENCIJA
Poslovalnica ŽALEC

Priporoča izlete, potovanja in letovanja po konkurenčnih cenah;

— **enodnevni izleti:** po Sloveniji in na Brione
Grossglockner, Benetke, Cortina d'Ampezzo, Dunaj, Bratislava
— **dvodnevni izleti:** na Kornate, Brione, Plitvice, Rab, po hrvatskem Zagorju, v Ravenno—San Marino, Dunaj—Bratislava
— **večdnevni izleti:** Kornati za ribiče, Makedonija, Kosovo, Samostani Srbije, Od Tare do Morače, Po poteh revolucije, Splavarjenje po Drini . . .
— **ter v tujino:** Praga—Brno—Dunaj; od 11. do 13. 9.
Krakow—Oswiecim; 25. 9. in 23. 10.
Krakow—Warszawa; 27. 11.
Atene—Peloponez; 9., 16., 23. in 30. 10.

STROKOVNA POTOVANJA:
Padova — Flormart, 20. 9.
Wels — mednarodni kmetijski sejem in BAUMAT, 5. in 6. 9.
Bologna — SAIE — sejem gradbeništva, 24. 10.
Bologna EIMA — razstava kmetijskih strojev, 14. 11.
München — OKOFA — sejem prehrambenih artiklov, 22. 9.
Milano — BIMU — mednarodna razstava strojev za orodja, 13. 10.
Graz — velesejem, od 27. 9. do 5. 10.

Za upokojence, društva in krajevne skupnosti — posebni popusti!

Letovanja ob morju po posezonskih cenah!

V naši poslovalnici na avtobusni postaji Žalec vas pričakujemo dnevno od 7.00 do 15.00 ure in vsako sredo od 7.00 do 16.00. ure. Vse informacije dobite tudi po telefonu: 711-114, 713-165.

FOTOKRONIKA

Ekipi veteranov nogometnih klubov Vranskega in Žalca sta v Žalcu odigrali nogometno tekmo v spomin na nekdanjega odličnega nogometaša in športnega delavca Jurija Laknerja. Več sreče so imeli gostje z Vranskega, ki so zmagali po streljanju enajstmetrovk z rezultatom 9:8. **D. Smiljan**

V okviru priprav na novo rokometno sezono se je v Žalcu mudila ta čas najboljša ženska rokometna ekipa v Jugoslaviji — ekipa Radničkega iz Beograda. Odigrala je več prijateljskih tekem, med drugimi tudi s tekmecem za naslov državnega prvaka — ekipo Belinke Olimpije iz Ljubljane. Boljše so bile Ljubljančanke, ki so zmagale z rezultatom 25:24. Pri Ljubljančankah je bila najučinkovitejša Božovićeva z 8 zadetki, pri gostjah iz Beograda pa Đurica s 15 zadetki. Tekmo sta sodila Bogdan Povalej iz Celja in Štefan Lužar iz Petrovč.
D. Smiljan

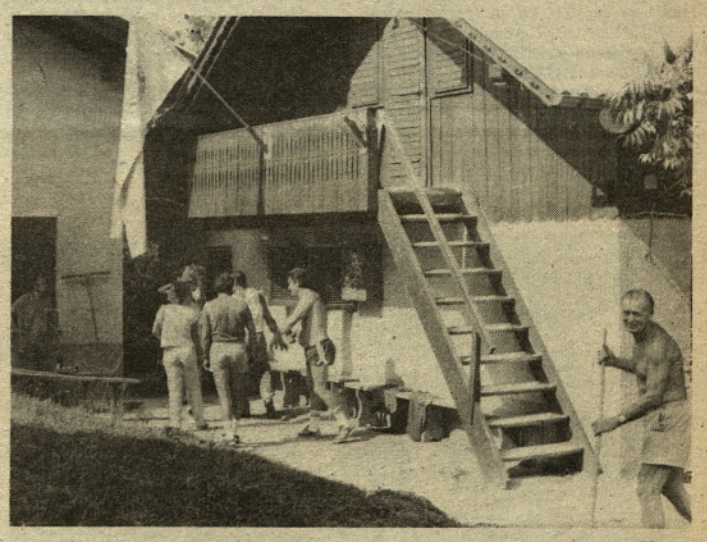

Člani planinskega društva Zabukovica imajo svoj dom na Homu, ki je dobro obiskan in tudi dobro oskrbovan. Predsednik društva Matija Kajtna (na sliki z grabljami pri čiščenju okolice doma) je povedal, da je kljub dopustom dom v teh poletnih mesecih dobro obiskan ter da prihajajo tudi planinci iz drugih društev Slovenije. Največ jih je seveda čez vikend, to je ob sobotah in nedeljah. **T. TAVČAR**

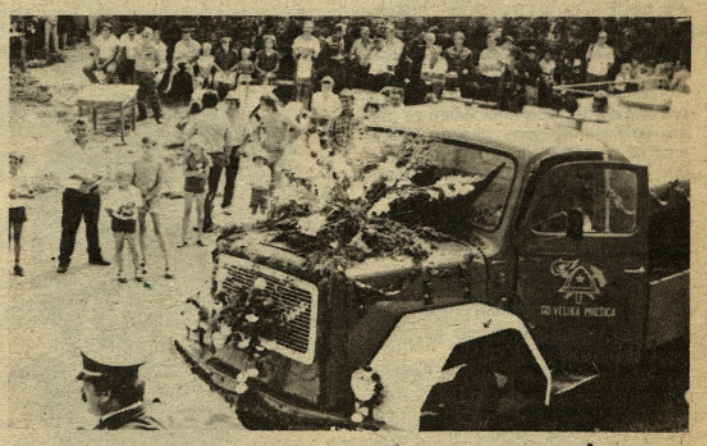

Člani gasilskega društva Velika Pirešica so predali namenu gasilsko vozilo z avtocisterno. Zaslužni člani Jože Turnšek, Aleksander Kerštanj, Anton Gros, Vinko Orešnik, Branko Dolar, Franc Farčan, Alojz Fingušt, Emil Grobelnik, Pavel Vozelj in Janko Grobelnik pa so ob tej priložnosti prejeli priznanja.
Teks in foto: T. Tavčar

Savinjski magazin Žalec

Savinjski magazin Žalec

ALI POZNATE MOŽNOST, DA ŽE DEVET LET LAHKO KUPUJETE V PRVEM DISKONTU V SAVINJSKI DOLINI? KJE?
V BLAGOVNICI ŠEMPETER.
KAJ?
PIJAČE: PIVO, MINERALNO VODO, VINO TER DRUGE ALKOHOLNE IN BREZALKOHOLNE PIJAČE.
BONBONE, KEKSE, ČOKOLADO, KAVO, KONZERVE, PRALNE PRAŠKE, PAPIRNO KONFEKCIJO.

IZKORISTITE PRILOŽNOST!

35 let